

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din, za
inozemstvo 140 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Niko Kuret:

Nova slovanska mladina

(K II. kongresu slovanske katoliške akad. mladine,
od 23. do 27. julija v Ljubljani.)

Značilnost poveljne dobe je poleg drugih
neštetihih simptomov nujna po združevanju. Na-
stale so v teh letih neštete mednarodne orga-
nizacije, pri katerih prednjačijo seveda mla-
dinske.

Bila je predvsem inteligenčna mladina, ki
je hotela po svetovni moriji in na razvalinah
dobe, ki je za nami, z mednarodnimi stiki in
shajenji izbrisati sovraštvo in propagirati obče-
lovesko vzajemnost, katera naj da pečat novi
dobi. Mladina vseh ver in svetovnih nazorov
ter družinskih prepričanj je stopila iz ozkih
narodnih meja in poiskala somišljenikov po
vsem svetu.

Morda niti desetina vsega ne bo obstala
in ne bo rodila pozitivnih uspehov. Morda je
vse le reakcija iz poveljne miselnosti ali utvarni
mladostni idealizem.

Morda pa je tudi predtakt bodoči — Pan-
evropi.

Edino slovanska mladina, ki se je pred
vojno baje tako rada tesno družila, se dolgo
ni znašla v svoje novo poslanstvo.

Opravičiti se da to pač z dejstvom, da so
baš skoraj vsi slovanski narodi imeli po vojni
toliko opravka vsak s samim seboj, s svojo
novo in mlado svobodo, s svojo nastajajočo
lastno državnostjo.

Ko pa so utrdili svoje domače ognjišče,
je bila baš široka baza krščanskega bratstva,
ki je dovela do novega sodelovanja slovans-
ke mladine.

Bila je katoliška slovanska akadem-
ska mladina, ki je našla pot in način za skup-
no udejstvovanje. Na kongresih kat. medna-
rodne študentske unije »Pax Roma-
na« so se shajali in seznanjali slovanski de-
legatje. Kmalu je padla misel o skupnem na-
stopanju. Prvi korak k temu pomenja kongres
poljskega katol. študentstva v Warszawi 1922.
Vendar do enotne zunanje organizacije slo-
vanskih kat. akademikov ni prišlo ne tedaj,
tudi ne l. 1923. v Mariboru o priliki orlovskega
zleta in prav tako ne l. 1924. v Bratislavi o
priliki slovaškega kat. akademskega kongresa.
Misel pa je zorela. Šlo je počasi: vodili so Slo-
vaki (»Moyses« in njegov izlet k nam l. 1927),
korak naprej je pomenjal Velehrad in še oba
kongresa »Pax Romana« v Warszawi 1927 in
Cambridgeu 1928. Po dolgem prizadevanju pa
je prišla realizacija — lanski kongres slovans-
ke katoliške akademске mladine v Krakovu,
ki je bil prvi in je sklenil dvoje važnih stvari:
ustanovitve sekretarijata slovanskih kat. aka-
demskih združenj in zasedanje drugega kon-
gresa — v naši beli Ljubljani 1930.

Aprila je preteklo leto od krakowskega
kongresa, te dni pa smo tik pred ljubljanskim
kongresom.

Razumljivo je, da delovanje sekretarijata
v prvem letu ni bilo brezhibno. Manjka mu
podrobnejša notranja organizacija, ki jo bo
moral dati ljubljanski kongres.

Važnejša pa je kljub individualnim razli-
kam in narodnim posebnostim duhovna
enotnost te mladine, ki se je sestala v
Krakovu in med katero je vzdrževal stike
sekretariat skozi eno leto... Rezervirano in
s prikritim nezaupanjem se so bili sestali za-
stopniki študentov Poljske in Ukrajine, Češke
in Slovaške, Slovenije in Hrvatske. Stoletna
nasprotstva in sovraštva, zavisti in neumeva-
nja, blesteča tradicija in žalostna preteklost —
vse to je stopilo skupaj in si pogledalo oči.

A glej, krščanski idealizem, krščanska
mladost, ki hoče pozabiti, kako so grešili ali
trpeli dedje in očetje in hoče živeti zgolj no-
vi bodočnosti, so premagali vso rezer-
viranost in razpršili vsako nezaupanje. Toplo
je spregovoril Ukrajinec Poljaku in iskreno
so se razodeli vsi drug drugemu.

Da, to je bil začetek. In zdi se, da se je
na dobro voljo razlil blagoslov božji.

Če smo pred kongresom slovanske
katoliške akademске mladine v Ljublja-
ni, morajo biti to za nas vse, za ves naš
narod dnevi veselega pričakovanja. Morda ni
prazna nada, če porečemo, da utegne biti ta
kongres zgodovinskega pomena.

Zakaj trdna je naša vera v poslanstvo
slovanstva pri razvoju bodočnosti. Mla-
dina sluti. Morda zavest tega poslanstva ni
prav jasna povsod. Morda se bo izoblikovala
v težavah in bojih. Je pa klic božji, ki se kot
instinkt javlja v mladini, kateri se hoče sesta-
ljanja in iskrenega razodevanja. In ta klic bo
prodril prej ali slej.

In ko bo slovanstvo potrebno, da pre-
vzame vodstvo bodočnosti, bo mladina pri-
pravljena.

To je veliki pomen našega kongresa, ki
bo skušal položiti temelje za delo slovanstva —
v sodobni kulturi in v občestvu Cerkve.

Tudi slovanska katoliška študentska mla-
dina ima pri tem prizadevanju svoj velevažni
delež. To bo manifestirala na našem kongresu.
Vabimo jo, naj se v največjem številu udeleži
najodličnejše poveljne katoliške študentske
manifestacije v slovenski Ljubljani!

Revolucionarno gibanje v Egiptu

V Aleksandriji se vrše krvave poulične bitke — Nacionalisti zahtevajo republiko — Anglija se pripravlja na vojaško intervencijo — Kaj ima zopet Italija vmes?

Aleksandrija, 16. julija. b. Včeraj so se vršili
poulični poboji med nacionalisti in vladnimi četa-
mi, ki presegajo vse dosedanje nemire. Mrtvih je
obezalo 35, medtem ko so odnesli 250 ranjenih v
mestne bolnišnice. Med ubitimi se nahaja tudi ne-
kaj Evropejcev. Poboje je povzročila generalna stav-
ka, katero so inscenirali nacionalisti, da protesti-
rajo proti številnim aretacijam pristavev Nahas
paše, ki so se izvršile pretekli teden. Naval na po-
licijo je bil tak, da se je morala umakniti v justič-
no palačo ter od tam odprti ogenj na pobesnele
manifestante, katere so hujskali k odporu med
masami raztreseni nacionalistični agenti.

Iz Londona prihajajo vesti, ki pričajo o voli-
nem razburjenju, ki so ga povzročile alarmantne
novice iz Egipta. V dobro informiranih krogih so
si namreč popolnoma v svesti, da so to le uvodne
demonstracije za revolucionarno poskuse. Nacio-
nalisti okrog Nahas paše ne prikrivajo več svojih
zahtev. Z mrzlično nevoznostjo se razširjajo razne
govorice, da se pripravljajo vstaja proti kralju
Fuadu, ki naj odelopi prestol svojemu desetletne-
mu sinu, princu Faruku. Drugi zopet trde, da imajo
nacionalisti pripravljeno že proklamirano republi-
kanske ustave, ki bi naj zanesla Nahas pašo na se-
dež prvega predsednika egiptovske republike.

Trenutno se nahaja v Londonu na interpar-
lamentarni konferenci tudi deputacija egiptovskih
poslancev Wafdistov, ki ima namen pregovoriti la-
bouristično vladno, da bi sprejela njihov program.
Ti upi bodo seveda obledeli, ker je britanska vlada
prej ko slej pripravljena, da brani v Egiptu svoje
interese in da prevzame tudi odgovornost za var-

stvo tujcev, če bi domače čete odpovedale. Brez
dvoma Velika Britanija ne bo sledila pritisku go-
tovo grupe, ki zahteva, da naj se z železno roko
napravi mir enkrat za vselej, a prisiljena bo, da v
dopustni meri varuje svobodo suezskega prekopa,
integriteto Egipta in pa mir v Sudanu.

London, 16. julija. b. War Office (Vojno mi-
nistristvo) razglasa, da je bilo v Aleksandriji na-
povedano obsedno stanje. Angleške čete, ki za
celi Egipt ne presegajo 11.840 vojakov, še niso
samostojno intervenirale ter je vrhovna komanda
še v rokah egiptovske armade. V vojaških krogih
se smatra za neizogibno, da bodo britanske čete
dobile nalog, da se koncentrirajo v okolici suezske-
ga prekopa, medtem ko bi nove čete iz Anglije
zasedle po potrebi glavne točke v Egiptu. Admira-
lita popolnoma molči o svojih ukrepih, a dozdeva
se, da je dobila ena eskadra oklopnih v Malti in
pa drednot »Hooge povelje, da so pripravljene na
odhod vsako minuto. Iz tega se sklepa, da je po-
ložaj zelo nevaren in zelo resen. Britanski vladi je
vseeno, pod kakim režimom nameravajo živeti
Egiptani, ona bo branila samo interese, ki so vi-
talni za njeno trgovinsko in interimperialno zvezo.

Rim, 16. julija. b. Italijansko časopisje z nape-
tostjo zasleduje razvoj revolucionarnega gibanja v
Egiptu. Dopisniki velikih dnevnikov pošiljajo dolge
vesti o izgredivih in najfantastičnejša poročila o na-
menih egiptovskih nacionalistov. Čudno se sliši, ko
italijanske novine apostrofirajo kralja Fuada, da
aima pravice vladati brez parlamenta in da mora
ugoditi zahtevam nacionalističnih voditeljev. Isto-
laho apelirajo tudi na angleško vladno, da ne sme

s silo zatirati upravičenega boja Egiptčanov za svo-
bodo. Stališče italijanskega časopisja nesumljivo
odkriva, da ima Italija v vprašanju Egipta svoje
lastne namene in da želi izriniti sedanjo nervoz-
nost, da precizira svoje zahteve po gotovih dolih
Egipta. Egiptovski nacionalistični poslanci, ki so
šli na interparlamentarno konferenco v Londonu,
so se ustavili najprej v Rimu.

Rim, 16. julija. b. Danes je obiskal ministr-
skega predsednika angleški veleposlanik. Demarša
Anglije se splošno spravlja v stik z nemiri v
Egiptu.

London, 16. julija. as. Po zadnjih vesteh iz
Kaire je bil v Aleksandriji po večerajšnjih nemi-
rih zopet vpostavljen red. Število mrtvih je med tem
naraslo na 17. Med njimi sta tudi dva Italijana
in en Grk. Števila ranjenecv še ni mogoče do-
gnati, smatra se pa, da števila 300 ni previsoka.
Ranejna sta tudi angleški poveljniki policije in
italijanski konzul. Da se prepreči nadaljnji ne-
miri, je bila izdana naredba, da po 8. uri zvečer ne
sme nihče na ulico.

Alexandria, 16. julija. AA. Več tisoč Egiptčanov
se je danes zbralo pred bolnico, v kateri se
nahajajo trupla demonstrantov, ki so včeraj našli
smrt pri spopadih s policijo in vojaškimi četami.
Ko je množica čula, da policijski šef ne pusti
odnesti trupel iz bolnice, preden se ne izvrši ob-
dukcija, je množica začela metati kamene na
zgradbo bolnice. Policija je z velikim trudom vzdr-
žala red. Notranji minister demantira vest, da bi
bil italijanski konzul pri večerajšnjih demonstracijah
ranjen.

Za velik evropski agrarni blok

Konferenca na Sinaji se sestane 21. julija

London, 16. julija. AA. »Times« prinašajo
vest svojega dopisnika iz Bukarešte, da se bodo
dne 21. t. m. sestali v Sinaji predstavniki Jugosla-
vije, Rumunije in Madjarske k razgovoru o usta-
novitvi agrarnega bloka. Timesov dopisnik poroča,
da so merodajni krogi mnenja, da bo ta konferenca
prinesla znatne rezultate.

Belgrad, 16. jul. m. K stališču Poljske v vpra-
šanju osnovanja bloka agrarnih držav je tukajšnji
poljski poslanik g. Babinski stavil naši vladi pred-
log svoje vlade, ki vsebuje formalne predloge o
sodelovanju agrarnih držav z namenom ublažitve
gospodarske krize. Te predloge je stavil na raz-
pologo tudi javnosti in so približno sledeči:

Poljska kot največja agrarna država smatra
za potrebno pozvati vse agrarne države na sodelo-
vanje pri obrambi skupnih interesov. Že od leta
1927, povodom mednarodne gospodarske konfe-
rence se je skušalo ustvariti zblizanje agrarnih
držav. Tak blok bi bil stvaril neko novo med-
narodno antanto, ki bi imela za cilj doseči
ravnostojne med poljedelskimi in industrijskimi
državami. Značaj sodelovanja je mednarodni, v
prvi vrsti usmerjen k onim državam, ki so gospo-

darsko razvite. Poljska vlada je prepričana, da
vse težkote v reševanju gospodarske krize, ki se
niso mogle rešiti z delom Društva narodov, niso
nikoli bile rezultat stališča agrarnih držav, marveč
je to vzroke iskati v državah z razvito industrijo.
Z ozirom na to, bi to sodelovanje agrarnih držav
po mišljenju poljske vlade imelo zgolj defenziven
značaj.

V svojem predlogu je poljska vlada za usta-
novitev posebnega urada agrarnih držav za
povečevanje gospodarskih razmer v posameznih
deželah, ki bi bilo zastopane v tej zvezi. Ta urad,
bi bil istočasno tudi regulator dela tajništva Dru-
štva narodov, raznih njegovih odborov in raznih
mednarodnih konferenc. Bil bi to neke vrste se-
kretariat agrarnih držav Evrope.

Da bi uresničila to svojo misel, se je poljska
vlada istočasno obrnila na Jugoslavijo, Bolgarijo,
Estonsko, Finsko, Madjarsko, Latvijo, Romu-
nijo in Českoslovaško. Urad naj bi začel svoje
delo po konferenci kmetijskih ministrstev agrar-
nih držav, ki bi stopile v to zvezo. Ta predlog polj-
ske vlade je zelo velike važnosti in je gotovo, da
ga bodo vse zainteresirane vlade proučile z največjo
pozornostjo.

Krivda „Morosinija“ dokazana

Nekvalificirano obnašanje ital. oblasti v Zadru

Dunaj, 16. jul. m. Inozemsko časopisje se že
vedno zelo obsirno bavi s katastrofo v Pašmanskem
kanalu. Dunajski list »Der Abend« javlja, da je
jugoslovansko-italijanska mešana komisija konsta-
tirala krivdo »Morosinija«. Nako list pravi, da re-
šeni českoslovaški državljani, ki so se vrnili v svojo
domovino, pripovedujejo, da je popolnoma gotovo,
da so Italijani namenoma izzvali to nesrečo. Oči-
vidci trdijo, da je sreča v nesreči v tem, da ni bil
udarec močnejši, ker bi bilo to izzvalo strahovito
eksplozijo. Kakor pravi list, so bili ponesrečeni v
Zadru pričakovani z zasmehovanjem in na najuc-
sramnejši način. Italijanski orožniki so jih prei-
skovali ter internirali kot zločince.

Istotako je ta nesreča predmet živahne raz-
prave v českoslovaškem časopisju. »Narodny Listy«
odkriti označujejo kapitana italijanske ladje kot
glavnega krivca. Po mnenju lista je imel »Francesco
Morosini« več kot 600 m prostora za prehod. Če
se italijanski kapitan izgovarja, da je bil žrtev
optične prevare, potem ne bi smel nikdar povelje-
vati niti ladjici, ki plove po mali reki Vltavi.

V listu »Svoboda«, ki izhaja v Brnu, opisuje
neka priča katastrofe, g. Baier, svoje vtise in po-
sebno naglašajo postopanje italijanskih oblasti na-
pram českim državljanom, ki so jih vodili pod ba-
jone. V Zadru so jih čuvali v velikanski vročini
na neki palubi. Italijani so jim tam z lažljivo uslu-
žnostjo ponujali težka vina, nakar so od njih zahte-
vali, da naj podpišejo nekako izjavo, češ da so jih
Italijani pogostili. Nekoliko potnikov je na žalost
res podpisalo tako izjavo. Na drugi strani so zah-
tevali od 6 potnikov podpis na izjavo, da so pred
katastrofo slišali sireno »Morosinija«, vendar pa
so vsi podpis odbili, ker tega ni nihče slišal.

Italijanski poslanik v Pragi Petracci je obiskal
zastopnika zunanjeje ministra dr. Krofta in vložil
protest radi »neobjektivnega« pisanja českoslovaš-
kih listov povodom katastrofe.

Tudi poljski listi prinašajo vesti o dogodku ter
izjave poljskih Sokolov. Poljski Sokoli posebno na-
glašajo požrtvovalnost kapetana »Karadjordja«. Poljski listi se zahvaljujejo za našo gostoljubnost
ter za veliko požrtvovalnost jugoslovanskih mor-
narjev.

Belgrad, 16. julija. m. Pri okrožnem sodišču
v Šibeniku, ki bo razpravljalo o »Karadjordjevi«
katastrofi, je do sedaj vložnih 75 pritožb s strani
privatnih oseb, ki so bile pri nesreči težje ali
lažje ranjene. Tožbo je vložilo 5 Jugoslovancev,
11 Poljakov, ostale pa Čehi.

Split, 16. jul. z. Popravljanje ponesrečenega
»Karadjordja« se mrzlično nadaljuje. Tehnični per-
sonal naše vojne mornarice dela noč in dan. V krat-
kem bo parobrod sposoben, da odpluje v Kralje-
vico, kjer ga bodo v ladjedelnici temeljito popra-
vili. Niti govora ni, da bi bil »Karadjordje« še
letošnje sezone sposoben za vožnjo, Jadranska plo-
vitba trpi radi tega veliko škodo in forsira radi
tega gradnjo novega potniškega parnika »Presto-
lonaslednik Peter«.

Nov drobiž po 25 par

Belgrad, 16. julija. p. Finančni minister je iz-
ročil pred svojim odhodom predsedniku vlade me-
morandum, v katerem zahteva, da se stavi v pro-
met drobiž po 25 par v znesku pol milijona dinar-
jev. Narodna banka je že pred nekoliko leti naro-
čila te novce v Franciji, ter jih bo spravila takoj
v promet, čim dobi dovoljenje od vlade.

Madjari resno pripravljajo puč

Pariz, 16. jul. as. »Quotidien« objavlja danes
novo alarmantno vest svojega budimpeštanskega
dopisnika, ki kljub vsem demantijem vzdržuje trdi-
tev, da se v Budimpešti neposredno pripravlja legi-
timistični puč. Poleg bivšega italijanskega finanč-
nega ministra Volpija se nahaja v Budimpešti več
Mussolinijevih emisarjev, ki se skušajo v pogaja-
njih, katerih nič posebno ne skrivajo, dogovoriti z
Madjarsko vlado o podrobnostih tega puča. Ni no-
benega dvoma, da je fašistična politika v principu
je odobrila zasedbo madjarskega prestola po nad-
vojvodi Otonu.

Važen ministrski svet

Pariz, 16. julija. n. Ministri so se zbrali dne
15. t. m. v Elizeju pod predsedstvom predsednika
republike g. Doumerguea. Seja je bila izredno
važna in se je pečala izključno z zunanje-politični-
mi problemi. Glavna debata se je tikala odnošajev
med Italijo in Francijo.

Nemčija druga največja izvozna država

Berlin, 16. julija. AA. V prvih 6 mesecih leta
1930. je zasedla Nemčija drugo mesto med velikimi
izvoznimi državami, kar se je zgodilo prvič v zgo-
dovini statistike.

Finski parlament razpuščen

Helsingfors, 16. julija. AA. Danes je pred-
sednik finske republike razpustil parlament, ker
ni izglasoval zakona proti komunistom, ki ga je
bil predložil. Parlamentarne volitve bodo 1. in 2.
oktobra.

Čičerin

definitivno odstavljen

Berlin, 16. julija. ff. Eno prvih dejanj novega
osrednjega odbora sovjetov je bilo, da so odstavili
Čičerina kot komisarja zunanjih zadev. Zdi se, da
bo na njegovo mesto imenovan sedanji sovjetski
poslanik v Berlinu Krestinski ali pa poslanik
v Ankari Suris. Vorošilov bo prevzel poveljstvo
armade na Daljnem Vzhodu, na njegovo mesto pa
bo prišel kot Komisar za vojaške zadeve sedanji
poveljnik daljnovzhodnih čet Blücher. Izvršila se
bo tudi velika izmenjava sovjetskih diplomatskih
zastopnikov v Evropi, od katerih smatrajo sovjeti
večino kot nezanesljivo. Med drugim bo tudi iz-
menjan ruski poslanik v Parizu Dogvalevski. Čiče-
rinu se ne bo poverilo nobeno mesto, tako da ji
zelo verjetno, da je popolnoma odžagan.

Argentina premagala Francijo

Montevideo, 16. jul. as. Tretji dan nogometnih
tekem je bila samo ena igra, in sicer med Argentino
in Francijo. Pričakovana velika zmaga argentin-
skega moštva pa ni bila tako velika, ker so Argen-
tinci zmagali nad Francozi s pičlo razliko 1:0.

Dunajska vremenska napoved: Severne Alpe:
Po večini jasno. Nekoliko topleje. Južne Alpe:
Boli oblačno, nekoliko topleje.

Odgovor nemške vlade na Briandovo spomenico

Pariz je več ali manj zadovoljen z nemškim odgovorom, zameri pa Hindenburgu, da se je zavzel za „Stahlhelm“

Pariz, 16. julija. n. Listi priobčujejo izvešček odgovora nemške vlade na Briandovo spomenico o Zvezi evropskih držav. V spomenici se pravi dobesedno: »Nemška vlada je pripravljena sodelovati pri ureditvi evropskega kontinenta, da se nehajo sedanje nevarne razmere in da se Evropa resnično pomiri, ker ni mogoče drugače, kakor da se novi red postavi na principe pravičnosti in enakopravnosti. Treba se je ogibati vsake osti zoper katerokoli državo. Treba pa je tudi vpoštevati vezi, ki vežejo gotove evropske države z izvenevropskimi teritoriji. Izključitev držav, ki niso članice Društva narodov, kakor n. pr. Rusija in Turčija, bi bila napaka. Nemčija soglaša s tem, da je treba, predno se uredijo gospodarski problemi, priti na čisto glede gotovih političnih predpogojev. Nemčija je že večkrat razložila svoje stališče glede teh vprašanj, to je predvsem glede varnosti, razorožitve in varstva narodnih manjšin.

Nemčija smatra za potrebno, da poudarja, da vsak poskus zboljšanja politične situacije v Evropi odvisi od применitve načel enakosti in nedotakljivosti pravic, od enake varnosti za vse, od odločne volje do miru in od pravice vsakega naroda, da obstoja. Bilo bi zaman, če bi se hotela konstruirati nova Evropa na podlagi, ki ne more vzdržati toka civilizacijskega razvoja.

Nemčija je mnenja, da se ne sme gospodarsko sodelovanje stavljati v odvisnost od povečane politične varnosti katerekoli države, ampak narobe: Gospodarski sporazumi bo povečali čustveno varnost v Evropi sploh. Posebno se je treba baviti s položajem poljedelstva in se ne sme opustiti trud zaradi razočaranj, ki so jih državniki do sedaj v tem oziru doživeli. Delo držav v tem oziru se mora spopolniti po gospodarskih dogovorih med zasebnimi organizacijami. Gospodarska vprašanja se ne smejo reševati pod vidikom vojaških potreb, kajti sicer bi ostale važne skupine produkcije izven sporazuma. Treba je tudi vpoštevati posebne razmere gotovih držav z ozirom na njihovo socialno strukturo in na finančna bremena, katera jim je naložila vojna.

Nemška nota meni, da organizacija evropskih držav ne sme na noben način zmanjšati univerzalnega zamisla in pomena Društva narodov. Zato meni nemška vlada, da se ne bi smeli že spočetka ustvariti posebni organizmi za kolaboracijo Evrope.

Načelno se pa Nemčija popolnoma strinja z Briandovo iniciativo in predlogi ter bo z vsemi silami sodelovala na ustvaritvi evropske zveze.

Pariz, 16. julija. AA. Jutrišnji »Temps« piše, da je odgovor nemške vlade na Briandovo memorandum karakterističen, toda dvoumen, ker poskušati načeti vprašanje mirovnih pogodb.

Dalje piše »Temps«, da je vse kroge začudila vest, da se Hindenburg ne bo udeležil svobodnih svečanosti v Porenju, še bolj čudno pa je to, da se predsednik nemške republike ni niti najmanj obotavljal stopiti na stran Stahlhelma proti pruski vladi. Nemška miselnost se zelo lahko prilagodi takim protislovjem, radi česar se ne sme nihče čuditi, če v mednarodnem svetu včasih ne zapuajo volji po miru nove Nemčije.

Pariz, 16. julija. as. Odgovor nemške vlade na Briandovo memorandum je bil v splošnem v vseh pariških listih sprejet zelo prijazno. Celo desničarski listi ne zamerijo Nemčiji, da je stavila pridržke, katere razumejo v Parizu tako, da želi Nemčija natelno revizijo mirovnih pogodb. Soglasno pa v Parizu obžalujejo korak predsednika Hindenburga v korist Stahlhelma. Še bolj pa vznemirja pariške kritike okolnost, da je Hindenburg izdal to pismo obenem, ko je bila izročena nemška nota na Briandovo memorandum. »Petit Parisien« izjavlja, da je to način postopanja, ki hoče vedno menjavati med vročim in mrzlim. »Matin« pa izjavlja, da je treba naglasiti, da nastop Hindenburga za Stahlhelm ni njegova osebna iniciativa, temveč ni nič drugega kot manever, ki ga je Hindenburgu dirigirala njegova neposredna nacionalistična okolica.

Iz Vatikana

Milan, 16. jul. as. Papež je novega kardinala-dekana Granito Pignatelli di Belmonteja imenoval za prefekta kongregacije ceremonij ter se pričakuje, da mu bo podelil tudi namesto umrlega kardinala Vanutellija vodstvo papeževe tajne pisarne.

Nova preganjanja v sovjetski Rusiji

Vatikan, 16. julija. b. Vesti o novih žrtvah sovjetskega preganjanja katoliške cerkve, katerim se spočetkom ni pripisovala nikakr važnost, se potrjujejo. Danes je z gotovostjo znano, da sta bila pater Ivan Swiderski in stolni kanonik v Vinici Ivan Lewinski obsojena na deset let težke ječe. Prelat Šiško pa je bil oproščen. V škofiji Kamenec Podolski so razen petih duhovnikov vsi drugi po sovjetskih ječah.

Papež opozarja na boljševiško nevarnost

Rim, 16. julija. z. Papež je sprejel v avdijenco deputacijo ameriške delegacije, ki je pod vodstvom docenta katoliške univerze v Washingtonu mrg. Ryana. Papež je izrazil svoje skrbni razširjenja boljševizma v Ameriki ter opozoril delegacijo, da morajo Američani paziti, da se ne bo komunistična propaganda širila tako kakor na Angleskem.

Amnestija v Nemčiji propadla

Berlin, 16. jul. as. Ob priliki izpraznitve Porjenja dne 30. junija je nemški državni zbor sklenil amnestijo za politične zločince. Proti amnestiji se je takoj od početka pokazal precejšen odpor v glavnem zato, ker bi morali pod amnestijo pasti tudi femski morilci. Proti odločnim ugovorom socialnih demokratov pa je državni zbor sprejel predlog o amnestiji. Amnestija, sprejeta v državnem zboru, pa vendar ne more postati zakon, ker je državni svet v parlamentarni državi ugovarjal proti amnestiji. Državni zbor se je zato moral danes še enkrat baviti s tem vprašanjem. Za odklonitev ugovora državnega sveta bi bili po ustavi potrebni dve tretjini glasov vseh poslancev, to je najmanj 303 glasovi. Pri glasovanju pa se je doseglo samo razmerje 296 proti 146. Ker po ustavi to razmerje glasov ne zadostuje, zakon o amnestiji ne dobi zakonite veljavnosti.

Duca pri kralju Karolu

Bukarešta, 16. julija. AA. Snoci ob 19. uri je bil sprejet v avdijenci pri kralju Karolu liberalni poslanec in bivši minister Duca. Avdijenca je trajala eno uro. Duca ni dal po avdijenci nobene izjave. Ko je odhajal iz dvora, so se ponovile pred dvorom iste scene, kakor po avdijenci Vinčile Bratiana. Pričakovale so ga množice ljudstva. Nekateri so mu prirejali manifestacije, drugi pa so izražali proti njemu proteste.

Pogubne posledice revolucije za Indijo

Poona, 16. jul. AA. V Bombayju je imel večeraj guverner Francis Sikhs sestanek s 75 predstavnikov raznih družb, na katerem so razpravljali o ukrepih, ki so neobhodno potrebni, da se zaščiti prebivalstvo Bombaya, ki živi od industrije, ker grozi sicer v dveh mesecih omenjenemu prebivalstvu pogin.

Zopet nemiri v Indokini

Pariz, 16. julija. AA. Iz Indokine poročajo, da je 11 banditov pod vodstvom nekega bivšega podoficirja napadlo redno vojsko iz zasede. Pri spopadu so bili trije mrtvi in nekoliko ranjenih.

Avstrijsko posojilo

London, 16. jul. as. Lista londonske tranše avstrijskega 7% posojila, ki se je davi razgrnila v podpis in znaša 3 milijone funtov, je bila ob 11.10 že podpisana ter se je podpisovanje zaključilo.

Organizacija laištične mladine

Rim, 16. julija f. Uradni bulletin poroča, da se nahaja v vrstah laištične stranke mladih ljudi in sicer Balili: 707.396, Avantgardistov 288.067, Piccole Italiane 525.945, Giovanni Italiane 86.015 vsega skupaj 1 milijon 481 tisoč.

Tajništvo balkanske konference

Atene, 16. jul. AA. V grškem parlamentu v Atenah je bil odprt urad za sklicanje balkanske konference. Na čelu sekretarijata stoji znani publicist Perikles Papadopoulos, ki je isto funkcijo vršil tudi za dobe lanskega mirovnega kongresa. Papadopoulos je pokretnik ideje o ustanovitvi balkanskega instituta.

Naš vojni ataše v Atenah

Atene, 16. julija. AA. Naš poslanik v Atenah Vučković je predstavil včeraj predsedniku grške vlade Venizelosu novega vojaškega atašea kralja. Jugoslavije polkovnika Žarka Majstrovića.

Nov grški poslanik v Belgradu

Atene, 16. julija. AA. Grški poslanik v Tirani Melas je zapustil danes Tirano. Imenovan je za grškega poslanika v Belgradu, kamor bo v najkrajšem času dospel.

9 kopalcev ufonilo

Rim, 16. julija. AA. »Popolo di Roma« poroča, da je 9 kopalcev, ki so se kopali blizu Montalta di Castro, ustnilo zaradi nevihte.

Sei policije aretiran

Dunaj, 16. julija. AA. »Neues Wiener Tagblatt« poroča, da je bil šef policije v Halleinu pri Salzburgu dr. Hamm aretiran, ker je osumljen, da je prodajal orožje socialističnemu Schutzbundu.

Nemški poslanik na Bledu

Belgrad, 16. julija. AA. Nemški poslanik na našem dvoru von Hassel je odpotoval preko Novoga Sada na Bled, kjer bo ostal čez poletje.

Za naše vinogradnike

Belgrad, 16. jul. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sondira teren za uvedbo stalne razstave našega vina na Holandskem. Stroške prevoza iz domovine do Rotterdama morajo nositi razstavljalci. Blago mora priti v sodih in se bo na Nizozemskem pretočilo v steklenice, opremljene z etiketami. Vino se bo hranilo v skladiščih in vzele iz njih po potrebi. Iz skladišč pridejo one vrste vin, po katerih bo povpraševanje. Stroški za razstavo se bodo ugotovili skupno z aranžerjem. Glede nadaljnjega dela za prireditelj te naše stalne vinske razstave na Holandskem naj naši morebitni razstavljalci stopijo v zvezo z Zavodom za pospeševanje zunanje trgovine v Belgradu (komercialno-informativni odsek).

Carina na superfosfat naj se ukine

Belgrad, 16. julija. z. Delegati Zadružnih zvez iz Ljubljane, Zagreba, Novega Sada in Velikega Bečkerekla so danes obiskali zastopnika finančnega ministra dr. Frangeša in načelnika poljedelskega ministristva dr. Stojkovića v vprašanju ukinitve uvozne carine na superfosfat. Ker so cene na superfosfat domačih tvornic tako velike, da se naši kmetovalci ne morejo poslužiti tega velevažnega produkta in bo vsled tega nastala velika škoda posebno pri pšenici, zahtevajo, da se uvozna carina na superfosfat ukine. Na merodajnih mestih so jim izjavili, da se jim bo skušalo pomagati.

Kongres za strokovni pouk

Belgrad, 16. jul. AA. Na predlog oddelka za strokovni pouk ministristva trgovine in industrije, je sklenil minister trgovine in industrije, da odputuje posebna delegacija, sestavljena iz strokovnjakov obrtnih organizacij in strokovnjakov za strokovni pouk na kongres za strokovni pouk, ki se bo vršil od 1. do 7. avgusta v Liège-u, kjer bodo zastopali našo državo. Za šefa naše delegacije je imenovan dr. Korenić, načelnik oddelka za strokovni pouk ministristva trgovine in industrije, za člana pa dr. M. Konjič, tajnik trgovske in obrtne zbornice v Novem Sadu, R. Dostanič, glavni tajnik belgrajske obrtne zbornice, dr. M. Testetič, tajnik zagrebske zbornice za trgovino, obrt in industrijo in K. Tončić, inspektor za strokovni pouk kraljevske banske uprave v Splitu.

Zahvala prometnemu ministru

Belgrad, 16. jul. Savez Sokola kraljevine Jugoslavije je poslal ministru za promet toplo zahvalno pismo. Savez poudarja, da je za časa zleta celokupno prometno osebje funkcioniralo v najboljšem redu, tako da so vsi vlaki prihajali in odhajali pravočasno in brez vsakega incidenta. Zahvaljujoč se ministru, prosi Savez ministra, da celokupnemu prometnemu osebju izjavi zahvalo za tako pošteno in redno delo, verujoč, da bo naš promet ob vsakem potrebnem času pokazal tako sijajne rezultate.

Razne

Belgrad, 16. julija. z. V trgovinskem in finančnem ministristvu se detaljno proučuje vprašanje nacionalizacije naših sladkornih tovarn, ker se je opazilo, da se je v zadnjem času vrnilo vanje preveč inozemskega kapitala. Do sedaj še ni znano stališče merodajnih faktorjev v tem vprašanju.

Belgrad, 16. julija. z. Radi splošne gospodarske krize so se obrnili naši gospodari po pomoč na poljedelsko ministristvo, da bi jim pomagalo pri radikalnem zatiranju obstoječe krize. To naj se izvrši z novim in energičnim gospodarskim delom. Posebna pažnja naj se posveča moderni živinoreji in negi svilenih bub, katera prinaša v zadnjem času posebno velike dohodke. V ta namen so se združile razne gospodarske organizacije ter pripravljajo osnivanje večje kmetijske zadruge.

Zagreb, 16. julija. p. Danes ob 8 je bila razglašena obsodba proti dr. Zvonku Tkalcu in 19 tovarišem, ki so bili obložen po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi. Dr. Tkalec je bil obsojen na 8 mesecev zapora, ostali na 6 mesecev do enega leta. Šest jih je bilo oproščenih. Vsem obsojencem se šteje v kazni preiskovalni zapor.

Pred razpustom nemškega parlamenta

Berlin, 16. jul. as. Prizadevanja Brüningovega kabineta, da bi dobil večino za finančne predloge vlade, so stala brezuspešna. Danes dopoldne so še bila pogajanja med zastopniki vladnih strank in socialnimi demokrati, ki pa so ostala brez rezultata. Ker je sedaj jasno, da vladni blok nima pričakovati podpore niti od nemških nacionalcev niti od levice, je zginilo tudi vsako upanje, da bi se mogel finančni predlog rešiti parlamentarnim potom. V to svrhu pa se je državni kancler že pripravil. Dopoldne je bil pri predsedniku Hindenburgu, od katerega si je dal izstaviti dalekosežna pooblastila. Vlada bo torej finančne predloge začasno uveljavila naredbenim potom. Po ustavi pa se mora o taki naredbi nemudoma obvestiti državni zbor, ki lahko sklene, da se naredba razveljavi. Socialni demokrati hočejo sedaj staviti tak predlog, da se razveljavi davčna naredba. Če se ta predlog socialnih demokratov sprejme, bo vlada državni zbor razpustila.

Otvoritev mednarodne parlamantarne zveze

London, 16. jul. AA. Po govoru Bouissona je bil izvoljen za predsednika konference mednarodne parlamentarne zveze predsednik angleške sekcije vojvoda Sutherland. Konferenco so otvorili davi v kraljevi galeriji lordske zbornice v prisotnosti 500 delegatov, ki zastopajo 31 držav. Angleška vlada bo priredila delegatom konference noćoj slavnostni sprejem. Za ponedeljek je povabil angleški kralj delegate v Buckinghamsko palačo. V soboto bodo delegati in njihove soproge gosti kraljeve dvojice v gradu Windsor.

Pri otvoritvi je govoril med drugimi tudi lord Cecil, ki se je dotaknil v svojem govoru Briandovega predloga za tesnejše sodelovanje evropskih

Vprašanje dvolastnikov

Belgrad, 16. julija. m. Iz Vrnjačke Banje poročajo: Mešana komisija za likvidacijo dvolastniških posestev se je danes popoldne sestala. Reševala bo spore po pritožbah dvolastnikov z ozirom na sklepe mešanih kraljevinih komisij. Kraljeve mešane komisije so bile ustanovljene na podlagi konvencije med našo državo in Bolgarijo. Ustanovljenih je bilo šest za posamezne okraje ob meji. Njihova vrhovna instanca je osrednja mešana komisija, ki sedaj zaseda v Vrnjački banji. Delovanje te komisije nima nikakega političnega obeležja. Ona razpravlja samo o spornih vprašanjih ter so njeni sklepi definitivni in proti njim ni priziva.

Statistika rojstev v CS

Praga, 16. julija. AA. Po uradni statistiki se je pred vojno na teritoriju sedanje republike Češkoslovaške na leto več ko 400.000 otrok. Leta 1915 se je rodilo 289.000, leta 1916 208.000, leta 1917 188.000, leta 1918 175.000, leta 1919 spet 363.000, leta 1920 361.000, leta 1921 396.000, leta 1922 387.000, leta 1923 379.000 in 1927 335.000. Iz tega je razvidno, da je nezaposlenost v letih 1922 do 1927 neugodno delovala na prebivalstvo.

Agrarna kriza v ČS

Praga, 16. julija. AA. »Venkov« obrača pozornost javnosti na dobro letošnje žetev na Češkoslovaškem in poudarja, da niti ta dobra žetev ne bo odpravila agrarne krize, ker je trg neugoden. Samo če padejo cene premoga in industrijskim proizvodom, more kmet pričakovati izboljšanja položaja.

Pooblastilo za to si je dr. Brüning danes že izposloval.

Današnja seja nemškega državnega zbora je pokazala, da se bodo stvari razvijale v tem smislu. Ko je namreč iz govora socialnega demokrata dr. Breitscheida postalo jasno, da vlada ne more računati na podporo socialno demokratskih glasov, je vstal državni kancler in izjavil, da nadaljnje posvetovanje o finančnem programu v državnem zboru za vlado nima nobenega pomena več. Med splošnim razburjenjem je bil potem odklonjen še predlog gospodarske stranke, ki je zahteval, da se državni zbor razpusti. Nato je bila odklonjena še zaupnica komunistov proti vladi z 244 proti 59 glasovom, dočim se je 151 poslancev vzdržalo glasovanja. Veliko število poslancev, ki so se vzdržali glasovanja, je pripisati temu, da so ostali socialni demokrati pri teh glasovanjih nevtralni.

držav. Izrazil je mnenje, da je ogromna večina držav prepričana o potrebi podpiranja Društva narodov. Več teh držav je izjavilo kakor angleška vlada, da je podpiranje Društva narodov temeljni kamen njihove zunanje politike. Zaradi tega se ne sme svet čuditi, da so nekateri smatrali, da so države Društvo narodov premalo podpirale. To je bil najbrže razlog, ki je privedel Brianda do tega, da je predložil načrt za evropsko sodelovanje.

Briand gotovo ni imel drugega namena, kakor ojačiti Društvo narodov in je tudi pripravljen izpremeniti sedanje metode, ako bi se pokazala najmanjša nevarnost, da bi te metode ovirale ali pa oslabilo Društvo narodov.

Monopol na žito in moko v Avstriji

Dunaj, 16. julija. m.V zvezi s sklepom parlamentarnega odbora za carine o monopolu na žito in moko piše »Neues Wiener Tagblatt«, da se v tukajšnjih agrarnih krogih misli, da se ta namera izvede praktično šele po daljši dobi. Z ozirom na to se ne more vzeti v obzir ta načrt kot neposredna mera, že radi tega ne, ker obstoja v trgovinskih pogodbah s Francijo za Avstrijo obveza, da v slučaju uvajanja monopola inozemstvo ne more biti odvisno od avstrijskih notranjih zakonov. V avstrijskih poljedelskih krogih se v prvi vrsti predvideva monopol le na žito in moko, dočim zahtevajo socialni demokratje popoln monopol za uvoz cerealij. Kar se tiče carine na svinje se je v parlamentarnem odboru dosegel sporazum, po katerem se carina zviša od 27 na 45 zlatih kron, vendar samo v slučaju, če so cere na dunajskem trgu višje od 2,5 šilinga po kg žive teže. Sicer pa ta sprememba carinskih tarifov ne more stopiti takoj v veljavo napram naši državi, ker poteče rok sedaj veljavne trgovske pogodbe med Jugoslavijo in Avstrijo šele koncem leta 1931.

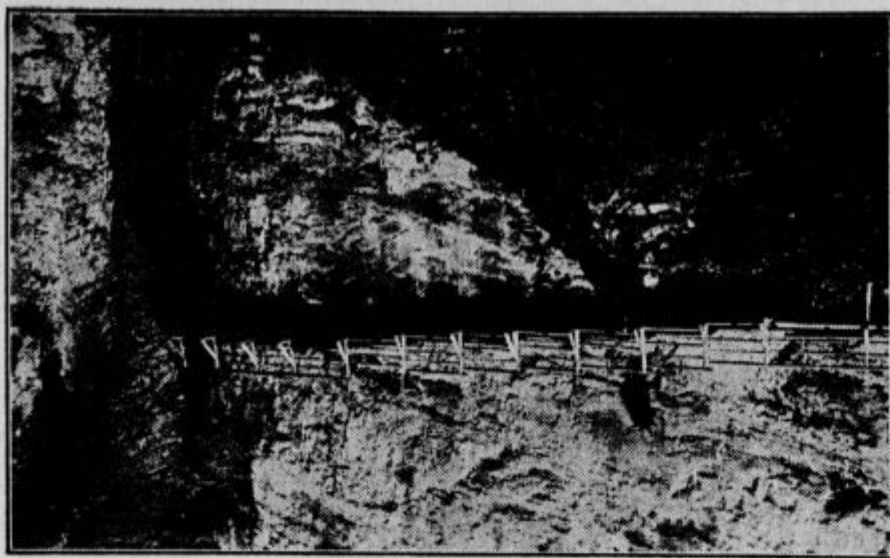
Parlamentarne počitnice v ČS

Praga, 16. julija. AA. Listi doznajajo, da bodo parlamentarne počitnice trajale 2 meseca.

Nobile zopet potuje

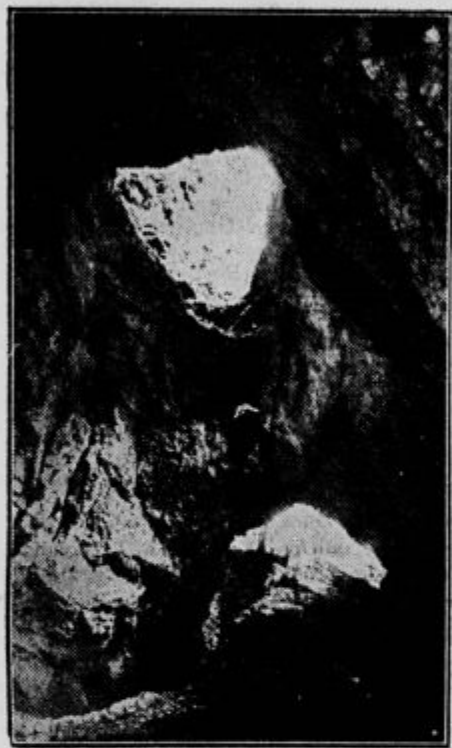
Friedrichshafen, 16. jul. as. Pod vodstvom kapitana Lehmana je zrakoplov »Zeppelin« davi ob 7.12 odplul na svojo drugo pot v severne kraje. Na krovu je 22 potnikov, med njimi italijanski general Nobile.

Galerije kraljeviča Andreja

Gorje pri Bledu, 15. julija.

Podružnica SPD v Gorjah je dobila pred dnevi od maršala dvora rešenje, da sme imenovati eno najlepših točk Pokljuške luknje v Gorjah, to so njene galerije po Nj. Vis. kraljeviču Andreju. Z veseljem je sprejela vsa naša velika občina to vest in ponosni smo na to Gorjanci, ki smo našemu kraljevemu domu zvesto vdani. Z velikim trudom in požrtvovalnostjo smo zgradili nove galerije v Pokljuški luknji ter obenem tudi skrajšali pot do našega jugoslovanskega Davosa, to je Mrzlega studenca za eno uro. Pot do Mrzlega studenca je od postaje Bled-Jezero in Podhom markirana in vodi preko Krnice—Pokljuške luknje ves čas po novi zložni poti v senci skozi najlepše smrekove gozdove. Pokljuška planota pa tudi nudi s svojo prekrasno

Pokljuška luknja.

Luckmanovo truplo našli

Mladi, nadbudni Wolfi Luckman, ki je odšel 28. junija v triglavsko pogorje, je mrtev. Lovci iz Mojstrane so ga našli včeraj v Dovškem Križu pod tako zvanim »Oltarjem«. Padel je čez steno približno 300 m globoko. Kakor je razvidno iz beležk, ki so jih našli pri pokojniku, je strmoglavil v globino in si zlomil hrbtenico že 29. ali 30. junija. Lahka mu zemlja — težko prizadeti družini pa naše globoko in iskreno sožalje.

II. kongres kat. akad. mladine v Ljubljani

Od 23. do 27. julija 1920.

1. Polovična vožnja in za inozemske udeležence brezplačni vizum sta dovoljena. Polovična vožnja je dovoljena z odklom prometnega ministristva z dne 11. julija 1930. št. 13.095. Vsakdo od tuzemskih udeležencev kupi celo vozno karto do Ljubljane in zahteva na odhodni postaji mokri žig. V Ljubljani voznega listka ne odda, ker mu bo služil na podlagi izkaznice, ki jo dobi vsak udeleženec v Ljubljani, za povratek domov.

2. Stroški za prehrano (prenočišče zastoj, skupno) za akademike skupno 50 Din. Za starešine znašajo skupni stroški (hrana in prenočišče v hotelu) za čas kongresa 500 Din.

3. Prijave za udeležbo naj se dološijo do 19. julija.

4. Udeleženci naj pridejo v Ljubljano najkasneje v sredo 23. julija popoldne. Vsakdo naj se pripravi pripravljalnega odbora v Akademskem domu (Miklošičeva cesta 5, dohod skozi glavno dvorano).

Za vse informacije se je obrniti na naslov: Pripravljalni odbor za II. kongres slovanske katoliške akademike mladine, Akademski dom, Miklošičeva cesta 5, Ljubljana. Telefon št. 2858.

Akademsko zborovanje

Tovariše, ki se udeležijo akademskega zborovanja, ki se vrši od 21.—23. julija, opozarjamo na sledeče ugodnosti:

Voznja polovična (na odhodni postaji kupite cel vozni listek in zahtevajte mokri žig). Izkaznico za polovično vožnjo dobi vsak v Ljubljani.

Prenočišče brezplačno.

Hrana od 21. do 27. julija stane 50 Din.

Svojo udeležbo javite najkasneje do sobote 19. julija na naslov: Potokar Mirko, abs. inr. Ljubljana, Univerza.

Abiturientom

Iste ugodnosti veljajo tudi za vas. Prijavite se najkasneje do petka 18. julija na isti naslov! Prihod v Ljubljano v soboto popoldne.

Tovariše akademike in abituriente iz Ljubljane prosimo, da se javijo za zborovanje, tečaj in kongres osebno ali pismeno.

lego najrazvnejšemu turistu razgled, ki je nepopisen. Imamo pa seveda še mnogo načrtov, da odkrijemo krasote Blejskega kota. Ko vse to dosežemo, bo okolica Bleda res za marsikako švicarsko letovišče zavidanja vredna.

V nedeljo, 27. julija otvorimo galerije v Pokljuški luknji kar najbolj slovesno. Javljen nam je odposlanec Nj. Vel. kralja in v zvezi s tem bomo že na predvečer zakurili več kresov. V nedeljo po slovesni sv. maši bo odhod k galerijam, ki se slovesno blagoslovijo. Pri tej priliki sodelujejo domača pevka in godbena društva. Po vsem tem pa je popoldne velika planinska veselica pri Kačunu. Vsa društva in prijatelje narave opozarjamo že danes na to in jih vabimo k obilni udeležbi. Ves čisti dobiček je namenjen zopet za nova pota in kritje še nepokritih stroškov gradbe galerij.

Tabor kršč. delavstva v Logatcu

Za Sv. Joštom in Hudo jamo — Logatec, za kovinarji in rudarji lesno delavstvo. Pa je tudi Notranjska pokazala živo zanimanje za prečca delavska vprašanja. Sicer trdijo nekateri, da je naša Notranjska organizatorno nerazgibana, delavski tabor v Logatcu v nedeljo 15. julija pa je pokazal nasprotno in prekoračil pričakovane prirediteljev — nad 300 oseb je prišlo.

Sv. mašo je daroval domači g. župnik. Cerkveni govor o krščanski pravičnosti, o ljubezni in odpuščanju je bil najlepši uvod v krasno zborovanje.

Tabor je vodil domačin tov. Mlakar. — Strokovni tajnik tov. Matič Koprivec je temperamentno govoril o nujnosti delavske izobrazbe kot prvem in neobhodnem pogoju delavske osamosvojitve. Ni vsaka organizacija že dobra za delavca in ni vsaka izobrazba že delavska. Mnogi že tega ne ločijo, a delavstvo samo to vedno bolj spoznava. Zato se oklepa svoje kulturne in vzgojne organizacije Krekove mladine.

Po njegovem govoru so vrhniški Krekovi zapeli »Naše pesme. Ljudje so rekli: »Ti Krekovi pa res lepo pojejo!«

Tov. Jože Langus je pokazal na tri glavne probleme, ki se jih danes oklepa svet: kapitalizem, socializem in nacionalizem. S krščanskega stališča moramo vsako oboževanje in malikovanje nacionalizma odklanjati. Oboževanje nacionalizma, ki vlada danes po Evropi, grozi z novo katastrofo, kakor je bila svetovna vojna. Ne v fašističnem hipernacionalizmu, v pametnem, poštenem in pravičnem gospodarskem sistemu je rešitev človeštva. Zato je gospodarska izobrazba, zlasti v združništvu, nujno potrebna ne le za delavca, ki ga kapitalizem žene v obup in v skrajno levico, ampak tudi za kmeta, ki trpi vedno bolj na posledicah v splošno korist neusmerjenega gospodarskega sistema. V delu in ljubezni je jedro boljše bodočnosti! Pred novim gospodarskim sistemom pa mora priti notranja preokretnost posameznika in celotne družbe v smeri katoliške akcije, ki je in mora ostati žarišče in izhodišče resnične duhovno-verske obnove. — Stvarnim izvajanjem obeh govornikov so zborovalci navdušeno ploskali.

Za konec tabora pa so vrhniški Krekovi zapeli še »Delavski pozdrave, ki je bil prav primeren in dostojen zaključek res krasnega tabora.

Tujski promet preko severne državne meje

Maribor, 15. julija.

V teku meseca junija je pripotovalo v našo državo preko severne drž. meje 15.024 potnikov, in sicer 4858 Jugoslovancev, 5707 Avstrijcev, 2906 Čehoslovakov, 801 Nemec in 781 podanikov drugih držav. Od teh je prišlo največ preko Maribora (11.559 potnikov), preko Št. Ilje 2005, preko Čmure 135, Dravograda 491, Prevalja 620, Radgona 214. Odpotovalo pa 14.430 oseb, od teh 5451 Jugoslovancev, 5018 Avstrijcev, 2191 Čehoslovakov, 790 Nemcev ter 980 podanikov drugih držav. Od teh je odpotovalo preko Maribora 11.133, preko Št. Ilje 1808, Čmurek 73, Dravograda 505, Prevalj 714, Radgona 128, Hodoš pa 69 oseb. Skupno je potovalo v mesecu juniju preko severne drž. meje 29.454 oseb. Celokupni obmejni promet preko severne drž. meje izkazuje v času od 1. januarja do 30. junija sledečo bilanco: vsega skupaj je potovalo preko Maribora, Št. Ilje, Čmureka, Dravograda, Prevalja, Radgona in Hodoša 132.961 oseb, in sicer v januarju 15.516, februarju 13.549, marcu 21.164, aprilu 25.566, maju 20.912. Najživahnejši je bil torej obmejni promet v juniju (29.454).

Tranzitni promet

v juniju pa kaže sledečo sliko: Maribor—Rakek 8190 potnikov, Rakek—Maribor 5464, Prevalje—Maribor 1159, Maribor—Prevalje 1611; Prevalje—Labud 4662, Labud—Prevalje 5816, Prevalje—Kotoriba 56, Kotoriba—Prevalje 297. Skupaj torej 27.255 potnikov.

— PEGE —

odstrani tako in brez sledu »Creme Orisol« (Dobiva se v lekarnah, drogerijah in parfumerijah. Založba: »Cosmochemia, Zagreb, Smečičkova 23. Telefon 49-99)

Sv. Oče slovenskim fantom

S fantovskega zborovanja na Brezjah je bila poslana sledeča udanostna brzobjavka na sv. očeta: »Slovenski katoliški fantje na zborovanju katoliške akcije pri Mariji Pomočnici na Brezjah obljubljajo namestniku Kristusovemu in skupnemu očetu neomahljivo pokorščino in sinovsko ljubezen.« Na to brzobjavko je prišel odgovor na prevzviš. g. nadškofa dr. A. B. Jegliča: Citta del Vaticano. Sv. oče je radostno sprejel izraze sinovske ljubezni in podeli vsem katoliškim mladeničem, ki so bili zbrani na Brezjah, apostolski blagoslov. Kardinal Pacelli.

Nesreče

Brežice, 16. julija.

Pretekli ponedeljek dopoldne se je doma na dvorišču igrala s svojimi sestricama 8letna Štefka Mikan, hči posestnika in kovača iz Senkova na Hrvaškem. Pri tem pa je tudi zlezla na eno izmed sliv. Nesreča je hotela, da je Štefki spodrsnilo, ker je bila veja gotovo nekoliko mokra, in je padla s slive naravnost na ograjo, ob kateri je rasla sliva in se nabodla v trebuh, da je obvisela na njej. Rešila jo je mati, ki je na klic mlajše sestre pritekla iz hiše. Prepeljali so jo takoj v bolnišnico v Brežice, kjer je bila operirana, vendar je malo upanja, da okreva.

6letni Stanko Hervol, sin progovnega predelavca iz Sv. Lenarta pri Brezjah je isti dan proti večeru nekaj iskal okrog kripe za dovajanje peska, katere je bila prislonejena na zid pri hiši. Pri tem je pa stopil na eno stranico kripe, katere se je pa nagnila in prevrnila na njega tako nesrečno, da ima Stanko zlomljeno levo nogo in zraven je še potolčen po obrazu. Prepeljali so ga v bolnišnico v Brežice.

Usodna vožnja dveh Mariborčanov

Huda nesreča pri Vildonu — Eden mrtev, drugi se bori s smrtjo

Maribor, 16. jul.

Tekom današnjega popoldneva se je po mestu hipoma razširila vest o hudi nesreči, ki je doletela v bližini Vildona tukajšnjega trgovca z usnjem na Glavnem trgu g. Josipa Oslaka ter gostilničarja g. Josipa Celercja, lastnika dobro znane in ugledne gostilne »Pri kroni« v Vetrinjski ulici ter vzbudila v vseh krogih tukajšnjega prebivalstva splošno sočutje za usodo obeh ponesrečenecv ter njihov rodbin.

Danes, okrog popoldneva sta se peljala po privatnih poslih na motornem kolesu iz Maribora v Gradec trgovca Oslak in gostilničar Celcer. Vozil je Oslak, dočim je Celcer sedel v prikolici. Pri Vildonu jima je prišel nasproti tovorni avtomobil. Popolnoma točno se se ni moglo ugotoviti, kako se je nesreča pravzaprav pripetila in kdo je pravi krivec. Motorno kolo in tovorni avto sta trčila skupaj. Celcer, ki je sedel v prikolici, je radi silovitega sunka zletel iz nje ter obležal sredi ceste v mlaki krvi, obtočen in razmesarjen po vsem telesu. Poškodbe so bile smrtonosne. Kmalu nato je tudi podlegel dobljenim poškodbam in so njegovo truplo prepeljali v vildonsko mrtvašnico. Oslak pa je dobil hude poškodbe na glavi, prsih in rokah. Njegovo stanje je zelo resno, tako da so se proti večeru po Mariboru jele širiti govorice, da je poškodbam podlegel. Vendar pa so se ob času na-

šega poročila te govorice izkazale kot neresnične. Oslak so pripeljali v graško bolnico, kjer se bori s smrtjo.

Na mesto nesreče je takoj prispela graška komisija, da ugotovi dejanski položaj. O nesreči je bil obveščen tudi tukajšnji obmejni policijski komisariat, ki je obvestil pokojnikovo soprogo in sorodnike o katastrofi. Ravno tako je bilo obveščeno o nesreči tudi predstojništvo tukajšnje mestne policije.

Vest o tej nesreči je pretresla v Mariboru vse prebivalce, posebno ker sta bila oba ponesrečenca splošno znana. Oslak je bil radi svojega humora in zabavnosti ter živahnega temperamenta v vseh družabnih krogih zelo priljubljen ter prav zaradi svoje vedrosti in živahnosti povsod dobrodošel in zaželen gost. Pokojni Celcer je pred leti vršil službo pri mariborski policiji in je bil eden najvzornejših in najboljših detektivov. Pozneje se je poročil z lastnico gostilne »Pri kroni« v Vetrinjski ulici, nakar je stopil v pokoj. Bil je tih, miren in dobročuten, radi česar je užival splošno spoštovanje in priljubljenost. Ob vseh o nesreči so prišli k pokojnikovim soprogi, mnogoštevilni Celcerjevi znanci in prijatelji ter izrazili svoje najgloblje sožalje. Pokojnemu Celcerju, ki je bil ugleden in dober mož, bodi ohranjen časten spomin!

Mursha Sobota dobi bolnišnico

Slovenska Krajina, 15. julija.

Prvič je bila otvorjena soboška bolnišnica 1. 1898. in je bila prvo leto zasebna. Bila je majhna, kajti imela je samo štiri sobe s 24 posteljami. V to bolnišnico so bili sprejeti samo oni bolniki, ki so lahko sami plačevali. To pa ni dolgo trajalo. L. 1894. je dobila soboška bolnišnica pravico javnosti. Njen prvi primarij je bil dr. Cipot Zoltan, a njegov pomočnik je bil dr. Geiger Viljem. Leta 1902. je postal dr. Geiger primarij in mu je prišel za pomočnika dr. M. Skrilce, sedanji primarij in znani kirurg.

Prostor za bolnišnico je dala soboška občina zastoj, načrt je pa naredil Ratkol Tivadar tudi brezplačno. K zidanju so največ pripomogli domači grofje Szapary, Sečenji in Battyanyi. Sosodnje občine so pripomogle z dovozom ter dale 1547 brezplačnih delavcev.

L. 1903. je bil prizidan južni del z operacijsko dvorano, leta 1907. pa izolirnica in gospodarsko poslopje.

Pred prevzemom bolnišnice v državne roke jo je upravljali posebni kuratorji, kateremu je bil zadnji predsednik g. Ivan Slepce, soboški dekan. Leta 1919. prvega oktobra je prevzela bolnišnico v svojo upravo naša država. Bolnišnica je pa bila zaradi prejšnje boljše vlade v taki revščini, da ni bilo niti za en dan kurjave, ne živčevja, razen nekaj komadov belega boljševeškega denarja, ki je pa bil brez vsake vrednosti. Bolnišnica je pa bila precej zadolžena. Dolg je leta 1920. poravnala naša država.

Danes ima bolnišnica tri poslopja, glavni prostor, ki pa v nobenem pogledu ne odgovarja svojemu namenu. Tu je kirurški oddelek, oddelek za notranje bolezni, in sicer vse pomešano in če ni prostora, bolnike spravijo kar v izolirnico. Zračni prostor je za enega bolnika 8 kub. metrov mesto 15 do 20 kub. metrov, kakor je predpisano. Stranišča in kopalnice so vse drugo prej, kakor higiensko urejene. Hodnik je tako ozek, da težko prenašajo bolnike; prav slabo so tudi peči po sobah.

Nekoliko boljša je izolirnica, četudi ne odgovarja vsem predpisom. Premalo je izolirana, ker bolniki lahko pridejo v stik z mimoidočimi ljudmi, ker vodi tik poslopja cesta na kolodvor; je pa tudi preblizu glavnega oddelka.

Gospodarsko poslopje je zelo nerodno razdeljeno. Zelo slabo je tudi, da je ves tlak cementiran, kar je škodljivo za stanovanje. V bližini se nahaja mrtvašnica, ki pa je brez najmanjšega pietetnega znaka. Potem je ledenica, ki je tudi v slabem stanju.

Bolnišnico je 27. oktobra 1927 prevzel mariborski oblastni odbor, a sedaj jo upravlja banska uprava.

Če pogledamo v razvoj, vidimo, da je bolnišnica prav za prav samo za soboški okraj, kajti bolnikov lahko spravi v njo samo 120, in ti so naltlačeni kakor sardine v škatli. Jasno je, da bolniš-

Anton Malej, ki se je pri telovadnih tekmah v Luxenburgu smrtno ponesrečil.

Usodne sanje

M. Sobota, 15. julija.

V tukajšnjo bolnišnico so iz Veržaja pripeljali kmeta Martina Ivana, katerega je zadela nenavadna usoda.

Vročina je možakarja prisilila, da je šel na hlev v seno spat. Med spanjem se mu je začelo sanjati nekaj groznega. Zdelo se mu je, da je v vojni. Pred seboj je zagledal sovraženega vojaka, ki se mu je bližal in ga je hotel umoriti. Da bi se rešil, je v spanju skočil in začel teči v nasprotno smer. Usoda je hotela, da je bežal proti robu hleva. V trenutku mu je zmanjkalo tal. Nesrečnej je z vso silo telebnil na gumno. Takrat se je zbudil. Ko se je hotel dvigniti, je začutil silne bolečine. Vstati sploh več ni mogel. Iz hiše je prikladal druge. Pri luči so dognali, da si je kmet pri padcu zlomil levo nogo.

Ponesrečenec je bil v svetovni vojni. Tam je bil priča strašnih prizorov. Taki prizori so ga v sanjah že večkrat mučili, sedaj pa so ga spravili celo v nesrečo.

Belokrajinski kotichek

Izlet k Sv. Frančišku

Obeta se prav lepa udeležba. Ne le iz Bele Krajine, marveč tudi od drugod se napovedujejo fantje. Tudi na Kočevskem se vzbujajo zanimanje in bo bržčas tudi od tam precej udeležbe. Vsekako upamo, da bo lep dan, če bi pa izpodletelo, potem bomo pa ostali kar v Črnomlju in za ta slučaj naj se vsi udeleženci zberemo tamkaj. Gospod škof pride v vsakem slučaju, zato pa moramo priti tudi mi. Če bo deževalo jutraj in bo slabo kazalo, potem v Črnomlju — kaka rosa ali megla nas pa še ne bo ustrašila, da bi ne šli do Sv. Frančiška.

Tujina je mačeha. Dne 18. junija se je ponesrečil Martin Vukčič iz Zelenbeja pri Metliki, ki je bil že več let v Kanadi. Kot rudar je delal pri svedru v rudniku, pa ga je nenadoma eksplozija raznesla, tako da so le s težavo našli njegovo ude. Bil je dober mož, ki je redno pošiljal ženi prihranke in vedno skrbel za svoje otroke. Ravno prejšnji dan je ženi napisal pismo, da pride jeseni domov, pa je v ženino srečo udarilo kakor strela težko sporočilo, ki ga je dobila le dva dni za moževim pismom: mrtev je, raztrgalo ga je. To je v letošnjem letu že drugi slučaj nenadne smrti v tujini za malo vasio Zelenbej.

Zopet utoplenec. Dne 6. t. m. se je nabralo na Kulpi pri Podzemlju vse polno kopalcev, kamor prihajajo zlasti iz Gradea, pa tudi iz Črnomlja in Semiča. Kar naenkrat je zmanjkalo tal služkinji Kralj iz Gradea. Zaklicala je na pomoč in že je zginita pod vodo. Bilo je naokrog vsepolno ljudstva, ki so gledali njeno tragedijo in čeprav je bilo med okoli stoječimi dosti takih, ki znajo dobro plavati in ki so bili v kopalnih oblekah, pa se nobeden ni gnil na pomoč tonečemu dekletu. Tem bolj čudno je to, ker ni na tistem mestu nobenega vrtnice in ker je bilo blizu brega. Ubogo dekletu ni bilo vajeno vode, plavati ni znalo, pa ji je spodrsnilo v neko kotanjo, in nikogar ni bilo, ki bi ji pomagal. Paž so kričali, pa kaj pomagala kričanje tam, kjer je treba krepke roke. Šele čez pol ure so jo potegnili mrtvo iz vode. Doma je bila iz Zajčjega vrha pri Novem mestu, stara 22 let. Bila je dobro in pošteno deklet.

Zobozdravnik

dr. Rodoschegg

ne ordinira do konca avgusta.

nica ne odgovarja potrebam naše krajine in je nujno potrebna nova. Kot prvič, tako je tudi sedaj soboška občina ponudila banski upravi, da da razpolago potrebno zemljišče in bo še na svoje stroške napeljala v njo elektriko. Banska uprava se je zahvalila soboški občini za ponudbo in ji obljubila, da pošlje v kratkem posebno komisijo, ki bo poiskala primeren prostor za novo bolnišnico, ki se bo v doglednem času začela graditi.

Kaj pravite?

Da srčne omike manjka našim ljudem, to-
žimo. Kako bi je ne, če je še njih vzgojitelj ni imajo.
Odstavljen je bil nadzornik in šolski vodja — ce-
sten mož in oče številnih otrok — zaradi grdih in
lažnih denunciacij. Pa je zavriskalo srce moža-
ricale, ki nima nobenih otrok, pa pravi, da je na-
cionalist in vsa brozga v njem je zakipela in on,
ki ni bil nikdar mož in ne značaj, je zapisal na
odprto dopisnico: »Nisi nacionalist... zato odloži
odtoč!« — Trpek nasmeje je legel okrog svojih
ust, zakaj dopisnik je sam sebi pisal sodbo:
»Podleži!«

Kaj pravite pedagogi? Ali vas je kaj sram
akega druga in njegove srčne kulture? In ali more
srčno omiko dati drugim, kdor je sam nima.

Letina v Kostelu

Delač, 14. jul. 1930.

Suša, ki nam je preti, da uniči vse pridelke,
vino in drugo, je zaenkrat ponehala, hvala Bogu.
V ponedeljek je bila iz Banje Loke na Zdravno
procesijska za dež. Ganiljivo je bilo gledati sklu-
šene starce in slabotne starke, ki so opajeni od
solca in od dela strti hiteli za križem in prosili
in peli zaupno:

Marija sedem žalosti,
usmili se čez nas;
mi zdaj k tebi romamo,
usmili se čez nas.
Marija žalostna, prosí za nas Boga,
da bi bila naša prošnja
pri Njem uslišana.

Marija je res prosila in nam izprosila. Že v pone-
deljek je Bog poslal voljno roso, v soboto in ne-
deljo pa je bilo toliko mirnega dežja brez grme-
nja in treskov, da je vse kot prerajeno. Vse je
zopet poživilo, ljudje pa nekoliko mirneje ge-
dajo v bodočnost.

Koledar

Četrtek, 17. julija: Aleš, spoznavalec; Marce-
lina, devica.

Osebnosti

— Iz vojaške službe. Po službeni potrebi so
odrejeni za vršila dolžnosti intendantov poveljsiva
V. armijske oblasti nižji voj. uradnik I. razr. ekon-
omske stroke Veloslav Brombauer; na službo v
operativni osek generalštabnega oddelka zrakop-
lovstva vojske zrakoplovni kap. I. razr. Ilko
Svarc; za poveljnika I. čete poveljsiva aerodroma
zrakoplovnotehničnega zavoda zrakoplovni kap.
I. razr. Milan Dir; za vršila dolžnosti poveljnika
2. oddelka pilotske šole I. zrakoplovnega polka
zrakoplovni poročnik Branko Fanedi; za poveljnika
1. oddelka pilotske šole 7. zrakoplovnega polka zrakop-
lovni kap. I. razr. Jože Zupančič; za vršila
dolžnosti upravnika tehn. skladišča tehn. parka
7. zrakoplovnega polka nižji voj.-tehn. uradnik
III. razr. zrakoplovno-tehnične stroke Dragotin
Hirš; za šefa gasilske sekcije aerodromskega od-
delka poveljsiva aerodroma 7. zrakoplovnega polka
zrakoplovni poročnik Edvard Šmil; za opazovalca
I. zrakoplovnega polka zrakoplovni poročnik Ivan
Kornhauer; za poveljnika 3. eskadrile 3. zrakop-
lovnega polka zrakoplovni kap. I. razr. Oton Fi-

Dobro razpoložen

se vračate domov pozno zvečer po obilni večerji
in dobri pijanci. Mneč pa Vas misel na jutrišnji
dan po nemirnem spanju. Glavobol težka in trdna
glava, gorčica itd. Rešite se teh skrbi. Predno
greste k postelji, vzemite v malo vode eno žličko
praška „Magna“! Vstali boste zjutraj sveži in
bistre glave, z dobrim tekom in razpoloženjem.

Prašek „Magna“ se dobiva v lekarnah

M. H.

Pogrešane ekspedicije

Koncem novembra leta 1929, so poročali
časopisi, da se je v snegu in ledu Alaske iz-
gubil Amerikanec C. B. Crelson, znan po svo-
jem preletu severnega tečaja. Junaški pilot je
hitel na pomoč zaledeneli ladji; zatem je ostal
pogrešan.

Na isti način kot ta pogumen, neustrašen
mož, je izginilo mnogo drugih držnih razisko-
valcev. Nikdar se ni izvedelo, kakšna usoda
jih je doletela, toda vseno jih je še vedno
dovolj, ki se ne ustrašijo nobenih žrtev, če
je treba hiteti tovarišu na pomoč ali pa služiti
znanosti in ekonomiji.

Dolgo so izbirali možje na živinskem trgu
v Sydneyju, južnozgodnji Avstraliji, konje, go-
vedo in ovce. Molčeli in resno so jim pregle-
dovali kopita in parklje, kajti od dobre hoje
teh živali je bilo odvisno, če ostanejo živi ali
pa žalostno končajo.

V srcu Avstralije ni živeža. Ekspedicija,
ki je šla iskat izginulega nemškega razisko-
valca Leicharda, je morala zategadel vzeti ves
živež seboj. Ko so kupili zadnjo ovco, so si
hoteli nabaviti v pristanišču še moke. Tedaj
se je v luki zadržala jadralnica in z velikan-
skim veseljem so možje pozdravili pogreša-
nega Leicharda. Zaenkrat jim ni bilo treba
na pot.

Toda leto pozneje, t. j. 1846 ni zdržalo več
Leicharda doma. Hotel je kot prvi Evropejec
prepotovati osrčje Avstralije od vzhoda do
zahoda. Vročica in muhe, ki so spremljale
ekspedicijo v gostih oblakih ter pokvarile ves
živež, so jo prisilile, da se je vrnila sredi poti.

Neuspeh pa Leicharda ni ustrašil. V de-
cembru leta 1847 je pričel potovati kot noma-
dujoči pastirji s konji in govedom ter ovcami
v neznanu notranjost Avstralije. Dve in pol

lepe; za poveljnika 351. eskadrile 7. zrakoploy-
nega polka zrakoplovni kap. I. razr. Vinko Hauer
in na službo v moravski vozaški eskadron veteri-
narski pomočnik II. razr. Jakob Dimec.

— Premestitve v železniški službi. Preme-
šeni so po službeni potrebi: inž. Roglič Stanislav,
tehnični uradnik, strojni oddelk direkcije Ljub-
ljana, v žel. delavnico Sarajevo; Emer Gjur, teh-
nični uradnik, korilnica Ljubljana II gor. kol. v
delavnico Maribor; uradniki: Božič Josip, promet-
nik, Zidani most, na Bled-jezero; Bajec Alojzij, pro-
metnik, Zidani most, v Novo mesto; Kalan Rudolf,
skladiščnik, Ljubljana glav. kol., na Pragersko; Re-
bolj Ivan, prometnik, St. Peter v Sav. dol., v Ro-
gaško Slatino; Carman Adolf, prometnik, Velenje,
v St. Peter v Sav. dol.; Fatur Franc, prometnik,
Videm-Krško, v Rajhenburg; Hartman Maks, pro-
metnik, Prevalje, v Ozalji; Hrvacki Franc, promet-
nik, Velika Loka, v Zagorje; Bauer Peter, promet-
nik, Dobrava-Vintgar, v Veliko Loko; Novak II.,
prometnik, Prevalje, v Bistrico-Boh. jezero; Zornik
Herman, komerc. uradnik, Bistrica-Boh. jezero, v
Trbovlje; Skalar Josip, nadzornik proge, progovna
sekcija Zidani most, k progovni sekciji Ljubljana
glavna proga; Benini Karel, prometnik, Vojkovec
Prelog, v Čakovec; Kulčar Janez, prometnik, Čako-
vec, v Kraljevo Prelog; na lastno prošnjo: Bujas
Franjo, tehnični uradnik, strojno oddeljenje direk-
cije, v ekonomsko oddeljenje generalne direkcije v
Belgrad; Brandner Franc, prometnik, Sevnice, za
šefa postaje Rogaska Slatina; Ranzinger Martin,
prometnik, Trbovlje, v Zagorje; Soršak Vladimir,
prometnik, Bistrica-Boh. jezero, v Prevalje; Ceglar
Ivan, prometnik, Hrastnik, v Zidani most; Mlakar
Ljudevit, tehnični uradnik, delavnica Maribor, v
kurilnico Ljubljana II gor. kol.; Bračko Franc, pro-
metnik, Zagorje, v Litijo; Kompare Alojzij, nad-
zornik proge, Grosuplje, progovne sekcije Ljub-
ljana gor. dol. proga, v Ljubljano dol. kol. iste
progovne sekcije.

— Premestitve. Z ukazom Nj. Vel. kralja in
na predlog gosp. ministra financ sta premeščena
za davčnega kontrolorja davčne uprave v St. Brodu
Štefan Kramer, davčni kontrolor davčne uprave v
Krškem; za davčnega kontrolorja davčne uprave v
Skradinu Dušan Buj, davčni kontrolor davčne
uprave v Trebnjem.

Mala kronika

★ Slov. kat. akad. starešinstvo v Ljubljani
vabi svoje člane, da se v čim večjem številu ude-
ležijo zborovanj in prireditelj prihodnjega tedna,
ko se bo vršil od 21. do 22. t. m. v Akad. domu
akademski tečaj in od 23. do 27. t. m. II. kongres
slovske kat. akad. mladine v unionskih dvor-
nah v Ljubljani. V trenutku, ko se naša mladina
vneto popravlja dela za slovske kat. skupnost,
za katero smo že pred vojno vzgledno in uspešno
delali, pokazimo našemu dijaštvu in slovskim
gostom z živim zanimanjem, da najdejo pri tem
idealnem stremiljenju v nas vedno najboljšo oporo.

★ Obisk ministra prosvete gosp. Maksimovića
v UPK v Velaluki. Učiteljska ferijalna kolonija,
katera letuje v Velaluki na otoku Korčula, je
imela prošle nedeljo čast pozdravit v svoji sredi
gosp. ministra prosvete, Božo Maksimovića. Gosp.
minister je posetil sosednje mesto Blato, kot kum
pri polaganju temeljnega kamna za novo osnovno
šolo in nov Sokolski dom. Vse mesto je bilo okra-
šeno z zastavami in je priskočno pozdravljalo viso-
kega gosta. Tudi učitelji fer. kolonije so se ude-
ležili slavnosti in si obenem ogledali mesto. Po
banketu je obiskal gosp. minister prosvete na po-
vabilo UFS tudi učit. fer. kolonijo v Velaluki in
se zelo pohvalno izrazil o uredbi celotne kolo-
nije, katera se je pred odhodom fotografirala z
njim pred šolskim poslopjem. Gosp. minister si je
ogledal vsa javna poslopja in mesto, jugozapadni
mejniki našega Jadrana.

★ Delavski tabor v Sostrem. V nedeljo, dne
20. julija, bo v Sostrem pred cerkvijo sv. Lenarta
delavski tabor po redni sveti maši. Govorita lov.
Zužek France in Pitako Vilko. Vabljeni vsi prija-
telji krščanskega delavstva. Tabor se vrši ob vsa-
kem vremenu. Na svidenje!

★ Taborenje skavtov. V Rogarjevem rovu
pod Ročco tabori že tretji teden v višini 1200 m
Gorazdova četa Zmajevoga stega ljubljanskih skav-
tov (dijaki iz Marjanišča). Življenje na prostem je
lepo urejeno po skavtskih pravilih in je hvalno,
da si vse v najlepši slovesnosti vodijo. Stirje šotori,
pred njimi zastava in prostor za taborni ogenj.
Ob strani kuhinje, kjer skavt-kuhar skrbi za do-
broto, ki so jih skavti vedno veselili. Dan mine v
raznih pripravah, gimnastiki, potovanju in prosti
zabavi. V taboru je vedno vse veselo in dobre vo-
lje. Domačini so radi v njihovi družbi in jih po-
vabijo na skromno kosilo, ki je dobro pripravljeno.
Ko se nagne dan in zaplapola taborni ogenj, se
oglasí pesem in nato tiha molitev in molk objame
tabor.

leja bi moral hoditi po sami suhi, neplodni
zemlji. Tretjega aprila 1848 je dospel do reke
Cagun. Potem ni bilo štirih dolga leta ničesar
slišati o njem. Vse, za njem poslane rešilne
ekspedicije so se morale brezuspešno vrniti.
Ena pa, pod vodstvom Hume-ja in Ottea-a je
žalostno pomrla od žeje ob Bullu-Creeku.

Deset let pozneje so našle druge ekspedicije
v puščavi še nabasano puško, ročaj popolnoma
razjeden od belih mravelj, in nekaj kosti.

Mac Intyre pa je leta 1864 našel v zapu-
šeni, oddaljeni dolini ostanke razpadlega šo-
tora in dva suha, stara konja. To so morali biti
ostanki Leichhardove ekspedicije. Izkajajo sta
ste mršavi živali približali belim možem, potem
pa sta slastno iskala dalje redko travo med
kamenjem in si z dolgimi repi odbijala sitne
muhe. Dolgo je gledal Mac Intyre ti ubogi
sestradani živali, živ dokaz, kako blizu cilja je
že prispel Leichhard s svojimi ljudmi. Nikoli
več ni nobenega izmed njih videl živ človek.
Pogrešajo jih do danes.

Ko so pogumne ekspedicije iskale žejne v
pekoči Avstraliji, izginulega Leicharda, so
istočasno obitčale na nasprotnem koncu ze-
meljske krogle v Arktidi ameriške in an-
gleške ladje v večnem snegu in ledu. Iskale so
severnega raziskovalca Johna Franklina. Tega so
čakali leto za letom, da se vrne. Imel je za se-
boj za pet let hrane. Ker pa je izostal o njem
vsak življenjski znak, so se odpravili na
iskanje.

Šele po 35 letih se je deloma odkrila tra-
gedija, ki se je odigrala visoko med snegom in
ledom na severnem tečaju. Sedemnajsta reke-
valna ekspedicija, ki se je popolnoma prilago-
dila življenju Eskimov, je približno ugotovila
pogin Franklina in tovarišev po najdenih gum-
bih, britvah, kosteh in dokumentih. Potenta-
kem sta obe ladji, »Erebus« in »Terror«, zale-
deneli v severnem morju meseca oktobra. Frank-
lin je upal, da se bo oprstil prihodnje poletje,

★ Hrvatski dijaki v Slovenjgradu. Začetkom
julija je prišla v Slovenjgradec kolonija Higien-
skega zavoda iz Zagreba. V koloniji so dijaki sred-
njih šol savske banovine. Vseh skupaj je 46. V
Slovenjgradu ostanejo mesec dni in napravljajo
izlete v bližino in daljino okolico. Ne morejo pre-
hvaliti naravnih lepot tega kraja. Ljudje so zelo
prijetni z njimi in jim gredo povsod na roko. Na
poseben način so pokazali svojo ljubeznivost in
naklonenost upravitelj osnovne šole gosp. Leopold
Kopač in njegova soproga, gosp. župan dr. Bratko-
vič, trgovce gosp. Rojnik in gostilničarka gospa
Gajškova. Upravitelj kolonije je gosp. Marko Vu-
nić, profesor učiteljskega v Zagrebu.

★ Ruska kapelica pod Vršcem. V nedeljo,
20. t. m., priredi Ruska Matica romanje svojih čla-
nov k ruski kapelici pod Vršcem. Odhod iz Ljub-
ljane gl. kol. s turističkim vlakom ob 5.28, prihod
v Kranjsko goro ob 8.44. Ob 12 se bo v kapelici
vršil paradiš za duše ruskih vojniških ujetnikov,
katerih številni grobovi so raztreseni po tem lepem
kraju Slovenije. Ruska Matica vabi k prijazni ude-
ležbi na tem romanju vse svoje prijatelje.

★ Pevski zbor UJU v Ljubljani priredi ob
priliki pokrajinske skupščine UJU v Novem mesu
v soboto dne 19. julija ob pol 21 velik koncert. Di-
rigent prof. Srečko Kumar. Uvodno predavanje o
programu bo imel g. prof. Adamič Emil. Vstopnice
so v predprodaji pri gosp. Viktorju Pirnatu, pred-
sedniku novoomeškega učiteljskega društva.

★ Najden stoplence. V ponedeljek so poteg-
nili v Ormožu iz Drave mrtvo truplo Korošca Jo-
žeta, ki je dne 6. t. m. vtonil pri kopanju. Pokojni
je služil kot kletar na gradu Borl pri Sv. Barbari v
Halozah.

★ Stekel pes ugriznil osem oseb. V Brodu na
Savi je stekel pes ugriznil slugo, skladiščnika in
uradnika, ki so nameščeni pri Jugometalu. Ko je
prišel konjač, da bi ga ujel, je pes ugriznil tudi
njega. Poleg teh je isti pes ugriznil še štiri druge
nameščence Jugometala. Psa so končno ustrelili.
Analiza mozga je ugotovila, da je bil pes stekel.
Vse osebe, ki jih je pes ugriznil, so poslali v bol-
nišnico.

★ Mladič: Zakon o tisku. V založbi Jugoslo-
vanske knjigarnje je izšla knjižica »Zakon o tisku«,
ki jo je uredil sodnik okrožnega sodišča v Ljub-

ljani Mladič Anton. Knjižica vsebuje pregledno
tekst zakona o tisku z 6. avgusta 1925 z vseni do-
polnitvami in izpremembami po tiskovni noveli z
6. jan. in 11. jan. 1929 uvodnem zakonu s kazen-
skim zakonom z 16. febr. 1929, kazenskemu zakon-
ku z 27. jan. zakon o izvrševanju kazni na prostosti
od 16. febr. 1929 in zakonu o začeti javne varnosti
in reda v državi z 6. jan. 1929 in je opremljena
z nad 100 važnejšimi in zanimivejšimi razsodbami
kasacij in višjih sodišč. Knjižica je z ozirom na
mno vsebino, ki dosega že ni bila nikjer objav-
ljena, neobhodno potrebna vsem praktičnim juri-
stom, novinarjem in tiskarjem. 8°, 66 str. Cena
16 Din.

★ Knjige za duhovnike. Da bomo mogli kar
najbolj razširiti priročno knjigo: Priloge za vse
nedelje in praznike v letu, spisal Martin Avšič,
smo ceno istih znižali od 30 Din na 15 Din. Naro-
čila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. —
Ordo providendi infirmos — priročna knjižica, v
kateri je latinski, slovenski in nemški tekst, je zo-
pet na razpolabo. Število izvodov pa je zelo ome-
jeno, zato opozarjamo vse one, ki si želijo knjižico
narediti, da to čimprej napravijo. Cena znaša
16 Din za izvod vezan v platno in z zlato obrezo.
Naroča se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

★ Kje so snidela mladost in starost? Pri do-
bri domači glasbi, ki razveseljuje srca, dviga raz-
položenje in ki daje domu praznično lice. Pri
Meinel & Heroldu najdete veliko izbiro različnih
glasbenih instrumentov.

★ Največji reveži so slepi. Spominjajte
se jih! »Dom slepih« ima položnico 14672.

★ Pri razdražljivosti živcev, glavobolu,
pomanjkanju spanja, utrujenosti, poboitosti,
tesnobnostnem čutu imamo za naravno »Franz-
Josef« grenčico pri rokah domače sredstvo, ki
vsako razburljivost, naj izhaja iz kateregakoli
prebavnega dela, takoj ukroti. Zdravniški stro-
kovnjaki priznavajo, da učinkuje »Franz-Josef-
voda« zanesljivo tudi pri ljudeh visoke starosti.
»Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah,
drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ljubljana

Regulacija Ljubljance, carinarnica, tramvaj

Ljubljana, 16. julija.

Dne 14. in 15. t. m. se je mudil v Belgradu
zastopnik mestne občine ljubljanske, podžupan g.
prof. Jarc, ki je interveniral pri pristojnih mini-
strstvih v nekaterih važnejših ljubljanskih komu-
nalnih zadevah. Iz pojasnila, ki ga nam je dal danes
g. podžupan Jarc, je razvidno, da je bila njegova
intervencija v Belgradu v vsakem oziru uspešna.

V gradbenem ministrstvu je podžupan Jarc
interveniral zaradi pospešitve del za regulacijo
Ljubljance. Hidrotehnični osek je zahteval, da
se preko banske uprave čimprej predlože detajlni
načrti in proračun regulacijskega programa, ki je
predviden za letos. To so: mostovje pred franči-
škansko cerkvijo, ureditev nabrežja na Bregu in
pri Sv. Jakobu, naprava zatvornice in regulacije
Gradašnice in Malega grabna pri izlivu v Ljub-
ljnico. Ti načrti bodo predloženi do konca tega
meseca in če bodo odobreni, kakor je obljublje-

Še enkrat Zoo

Predsednik zdravstvenega odseka občinskega
sveta mesta Ljubljane naj vzame blagohotno na
zanje:

Lansko leto, prilično ob tem času, je dobil
Zoo iz Sarajeva pošiljko dveh približno šest tednov
»asijau az uspe ju qf qmjeuq po »asijau qmjeu
drugi je pa poginil dve uri po prevzemu. Krmilec
društva je hotel mrtvi živali takoj pokopati v jami,
v katero so bili leto poprej zagrebli vsled hude
zime poginule ribe. Ranjaki ravnatelj mestnih na-
sadev g. Hejnc se je pa temu uprl in zahteval, da
se mrtva mrtva volčica oddati konjaču. Tako je
prišlo, da sta ostala mala kadavra preko noči na
ribniku in bila odstranjena šele drugi dan.

Ni res in je nezapravo smešno, da bi društvo
Zoo redilo na voljih kadavrih črve, ker ve vsak,
ki ima le majhno upogleda v prehrano pte, da se
hranijo žužkojede z mravljinimi jajci in črvi mo-
karji, ne pa z ličinkami mesnih muh.

Tega predsednik zdravstvenega odseka oči-
vidno ni vedel, ker bi sicer ne nasledel informaci-
jam, ki jih je dobil od »strokovnjakov« moškega in
ženskega spola, ki vedrilo in oblačilo ob ribniku in
ki vidijo v algah nekakšne bakterije, ki povzročajo

umiranje rib. So pač to strokovnjaki in strokovnja-
kinje svoje vrste, vredni zaupanja zdravstveno-po-
licijskega odseka.

Nadalje ni res, da se je zdravstveni osek
komisionelno prepiral o nedostatkah na ribniku,
preden je zahteval, da se ti nedostaki odstranijo,
sicer bi ne trdil v svojem dopisu iz trte izvitih
stvari.

Ni bilo društvo Zoo, ki je izpustilo vodo iz
ribnika in znižalo s tem vodni nivo, marveč je storil
to pozno zvečer »nekdo«, ki ima veselje delati dru-
štvo sitnosti, in sicer je storil to iz zlobe.

Nadalje ni res, da meče društvo Zoo ostanke
živalske hrane v ribnik in kuži s tem vodo, ki baje
že smrdi. Naj se vendar prepriča zdravstveni osek
na lastni nos o tem, ne pa na nos raznih »nadzor-
nikov« in »garderobjerk«.

Sploh pa ni vredno besed.

Ker je društvo uvidelo, da Ljubljana s svojimi
občinskimi svetom že davno ni tako daleč, da bi
razumela, kje in kak naj bo zoološki vrt, je sklenil
snoči društveni odbor skleniti za 30. julija izredni
občni zbor, ki naj sklepa o nadaljnji usodi društva.
Vsi društveni člani so priskočno vabljeni na ta se-
stanek, ki se vrši ob 8 zvečer v restavraciji hotela
»Sloce«.

Dr. Alfred Šerko.

19. oktobra smo razrezali šotor, da smo si
napravili obutev.

20. oktobra je svetel in solnčen dan. Zelo
mraz. Lee in Knack sta popolnoma opešala.
Knack je umrl o polnoči med menoj in dok-
torjem, Lee opoldne.

22. oktobra. Preslahi smo, da bi prenesli
mrliča na led. Z dr. Collinsom sva jih spravila
z vidika. Zatisnili smo jima nato oči.

25. oktobra. Vsi smo onemogli. Spali in pe-
čivali smo ves dan. Proti večeru smo znesli
skupaj nekaj kuriva.

24. oktobra. Težka noč.

27. oktobra. Iversen popolnoma opešal.

28. oktobra. Iversen zjutraj umrl.

29. oktobra. Ponoči je umrl Dressler.

30. oktobra. Boyd in Gortz sta to noč umr-
la, Collins tudi umira.

Tu prenehajo zapisovanja. Sprva krepka
moška pisava je postala tresoca — vodil je
roko angel smrti. Noben mrtevce ni imel skor-
njav. Pojedli so jih. Roke so imeli vse ožgane.
Napoli premrli so jih vtikali v žerjavico, da bi
se vsaj malo ogreli.

V trdi mrzli roki napet samokres, je stra-
žil doktor Ambler, sam mrtev, nad — mrtevci.

Najbolj tragično pri vsem tem je pa to, da
se je medtem, ko se je »Jeanette« razbila in se
može umirali od mraza in glada, vrnil razisko-
valec Nordenskiöld, katerega je šla iskat, zdrav
in nepoškodovan domov! Ameriška ladja »Rod-
gerse«, ki je iskala sledi za pogrešano »Jeanette«,
je pa pogorela v St. Lorencu Bai na obali pol-
otoka Čukčen, dne 30. novembra 1881.

Ogromna zračna krogla »Adler« izgublja
vedno bolj svoje gube. Giblje se, preteza, je
vedno gladkejša in bolj napeta. V 89 urah je
balon napolnjen. Leži v luki Virgo na danskem
polotoku severnega dela Spitzbergov.

Slednjič so pričakali ugodnih vetrov, ki bi
gurali balon proti severnemu tečaju.

⊙ **Nenadna smrt.** Od kapi zadet je umrl v noči od 15. na 16. julija g. Anton Znidaršič, ključavničarski mojster na Zaloški cesti 15. Bil je vzor mojstva. Sam globokoveren in pošten, ni trpel nikoli zlorabe, še manj pa preklinjanja v delavnici. S svojimi vajenci je bil nad vse ljubezniv. Če so bili potni podkupa ali pa karanja, je storil zelo obzirno. Surova beseda ali pa kletev ni prišla nikoli iz njegovih ust. Tudi sicer je bil soliden in zanesljiv telavec. Bil je še mojster starega kova. Rajni Znidaršič je bil velik častivec Matere božje in ga je ravno za svoj praznik poklicala k sebi. Da je bil zvest narčnik »Slovenca«, je samoposobi umljivo. Njegovi gospe naše iskreno sožalje.

⊙ **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** vabi svoje člane, da se udeležijo pogreba pokojnega Antona Znidaršiča, ključavničarskega mojstra. Pogreb bo danes popoldne ob 4 izpred hiše žalosti Zaloška cesta št. 15 (Prvo delavsko konsumno društvo). Člani društva se zberemo ob pol 4 popoldne v Rokodelskem domu.

⊙ **Prod gasilskimi dnevi.** Komaj še dobra dva tedna nas ločita od velikih gasilskih dni v Ljubljani, v začetku meseca avgusta. Kongresni odbor marljivo ureja vse priprave za kongres. Glavna skrb odbora je seveda pravdesno denarno vprašanje. Zvedeli smo, da sta odboru priskočila na pomoč z znatnim podporoma banska uprava in pa Mestna hranilnica. Potrebni pa bo seveda še mnogo žrtev s strani naših javnih čimbeljev, predno bo kongres finančno popolnoma zagotovljen. Dovoljeno so tudi že priprave za točen železniški promet ob času kongresa. Poleg rednih, bo v kongresnih dneh vozilo še sedem posebnih vlakov. Mnogo izrednih uslug je v tem oziru storil postajni načelnik g. Ludvik, ki gre kongresnemu odboru zelo na roko. Tudi uspeh gasilske razstave je že zagotovljen. Odziv na vabila za to razstavo je bil zelo velik in bo velesejmski paviljon I popolnoma napolnjen. Mnogo zanimivosti bodo razstavili tudi tujski in mariborski gasilci. Zgodnji na primer starinski rog, s katerim je svoj čas opozarjal gasilski čuvaj s stolpa na požarno nevarnost. Umetniška razstava na velesejmu v kongresnih dneh pa kaže, da bo pomenila kulturni dogodek prve vrste. Razstavilo bo okoli 40 slovenskih umetnikov, to so skoraj vsi znani slovenski likovni umetniki.

⊙ **Pojasnili.** Podžupan g. prof. Jare nam je podal pojasnilo z ozirom na izjavo g. dr. Mihe Kreka, da je bil profesor Jare meseca junija in julija 1928 še vedno načelnik bivšega kluba SLS v ljubljanskem občinskem svetu in da je bil g. dr. Krek tedaj dva meseca odsoten in da očitno zaradi tega ni informiran, da se je omenjena zadeva obravnavala na dveh skupnih sejah obeh večinskih klubov.

⊙ **Promenadni koncerti** priredili danes zvečer ob pol osmi uri v Zvezdi Nar. železniškega glasbeno društvo »Sloga« s sledečim sporedom: 1. Otvoritvena koračnica, 2. Gounod: Romeo in Julija, uvertura, 3. Meyer: vrtna serenada, 4. Tosca: Mi trije — pesem, 5. Ivavice: Vabilo — pesem, 6. Mendelssohn: Svatbena koračnica, 7. Jaki: Potovanje po kranjski doželi — potpuri, 8. Dvořák: Slovanski ples šte. 15, 9. Zaključna koračnica. Kapelnik Svetel.

⊙ **Pri »Dunavcu«** pričeli delati. Iz poročil »Slovenca« je bila naša javnost že informirana, da bo zgradila zavarovalnica »Dunav« na oglu Aleksandrove ceste in Beethovne ulice veliko petnadstropno palačo za svojo ljubljansko podružnico. Kupna cena, ki jo je »Dunav« plačala za to stavbino, je bila najvišja, ki se je kdaj v Ljubljani sploh dosegala, namreč po 1700 Din za kvadratni meter. Včeraj so pričeli s prvimi deli za zgradbo te palače. Delavci so namreč pričeli edvažati razne smeti, ki so se za plankami nabrale v teku dolgih let, in odkopavati humus. To delo bo že v enem ali dveh dneh končano, nakar prično kopati temelji za palačo.

⊙ **Včerašnji živilski trg** ni bil toliko založen kot sicer ob tržnih dneh. Zlasti za semeniščem je bilo vse prazno. Pač pa je bila sredina trga nekoliko bolj zasedena; tam so prodajale okoliške kmetice nov letošnji krompir, po 2 Din kg. Kljub zevajoči praznini pa je bilo na trgu vsega dovolj: jajca, po 1 do 1,25 Din, piščet celo rajso košar. Crečenj je zmanjkalo. Prinesli so še nekaj poznih, domačih, mešanih, ki so jih prodajali po 3,50 Din. Borovnice so bile po 3 Din, rdečih malin v izobilju po 8 do 9 Din kg. Vseh vrst trnovskih salat in različnega sočivja je bilo po navadnih, primernih cenah dovolj.

⊙ **Zavist, sočutje, solze...** Ob tistih popoldanskih urah na trgu, ko je tam najzibavnejše gibanje in gibanje za vse vrste človeških dobrin. Utrnil se je od nekega mlad pobič, očitno kleparski vajence, pa svignil s kolesom čez trg. Kar naravnost, med stojnicami, med ljudmi. Pa je nekemu ta reč presedala, odtrgal se je bil od svoje

Leta 1897 so ljudje strme občudovali vsa ta »tehnična čuda«. Na petnajst metrov dolgi vrvi so spustili z balona spirtni kuhaličnik, ki se je šele v tej daljavi, potem skrbno skonstruirane naprave sam ugal in po uporabi zopet ugasnil. Zrcalo v gondoli je omogočalo opazovanje kuhne na »lastnem ognjišču«. Mali čolnček in sanke so spopolnjevale prtljago.

Svedski raziskovalec Andree, skupno z domačini Fränkel in Strindberg, je vstopil v gondolo. Balon se je vzdignil in burno pozdravljan izginil — za vedno.

Kapitan ladje »Alken« je ustrelil 20. julija 1897 goloba, ki je nosil pod peruti listek: »13. julija 12.30 popoldne 83° 2' severne širine, 13° 5' vzhodne dolžine. Vožnja dobra. Proti jugu 10° vzhodno. Na krovu vsi zdravi. To je tretja golobija pošta.«

Prvih dveh golobov ni nihče ujel, oziroma našel.

Dve leti se ni ničesar čulo o smelih zrakovcih, ki so imeli hrane s seboj le za par mesecev. Nato so našli plavalno bojo. Sedmo. Prvih šest je pokopal sneg. V sedmi je bilo sporočilo:

»To bojo smo vrgli dne 11. julija 1897 zvečer ob 10.35 po Greenwichu srednji čas, na 82° severne širine in 25° zapadne dolžine po Greenwichu, iz balona. Plavalno 600 metrov visoko. Vsi zdravi, Andree, Strindberg, Fränkel.«

Zopet sta minuli dve leti. Tedaj je našel polarni potovalec Ast košček medene kovine, ki je bila skoro vsa pokrita z ledom. Bila je usodna deseta boja, ki bi jo moral Andree šele po preletu severnega tečaja vreči iz balona. Dragocen košček kovine so skrbno shranili in šele po tednih uradno odprli. Previdno so prežagali kovinasto mrežico, potegnili cevko ven — bila je prazna.

»Adler« je ostal pogrešan do danes.

▼ Živem spominu pa je še vsem žalostna usoda polarnega raziskovalca Amundsen, o katerem nihče ne ve, ali še živi ali pa razpadajo njegove kosti v večnem ledu.

stojnice in skočil za fantom. Tam pred Jugoslovansko knjižarno sta obstala; mož se je bil ujel za bicklijevo sedalo, fantič je moral s konja. Ljudje pa skupaj, zakaj nihče ni vedel, kaj se je bilo prav za prav zgodilo. Nemara poskus tatvine, morda celo kolo ukraden? Slednjajo je tisti čas prikoral skozi trg stražnik, njemu je mož predložil predznanega fantiča. Ljudje so napeli ušesa, naravnost drli so vkup. Mož se je hipoma odstranil, ko je bil povedal vzro fantovega predloženja: opominjal sem ga, naj stopi dol, ubogal ni... Stražnik je pisal, spraveval je za ime, za priimek, za rojstni kraj in leto, za starše in vero, ženske so stale poleg in sočustvovali s fantom, češ, premajhna je krivda, mlad je še, neizkušen, vedel ni, da se ne sme, pustite ga! Stražnik hud: kaj vas briga, kaj mislite, da go bomo obesili! Fant v jok, solze so mu kar drle po licu, ničesar ni mogel povedati stražniku; le to je venomer gonil, da ni vedel, da se čez trg ne sme voziti. Stražnik pa je neizprosno, čeprav z nasmehom spraveval, pisal, ženske so se jezile, nazadnje so se gruča razšla: stražnik za svojim postom, ženske takisto, fant z bicklijem svojo pot... Le ragljanje med stojnicami ni hotelo brž prenehati, zakaj — oh, te ženske...

⊙ **Epilog h kmetiškimi žaloigri v Kresniških poljanah.** Sredi meseca aprila je »Slovenec« poročal o razburilni kmetiškimi žaloigri v Kresniških Poljanah, majhni vasi nad Litijo. Tam je 28letni gruntnarski sin Janez Slapničar v navalu razburjenosti in zbesnelosti napadel dne 17. aprila družino sosed, železniškega kretnika Martina Godca. Slapničarjevi in godčevi so se med seboj namreč nekaj tožarili zaradi ničvrednega koščka zemlje. Janez Slapničar je pograbil puško karabinko in oddal nad 30 streliv proti Godčevim. Ranil je očeta Martina Godca v stegno, šestletno hčerko Ivanko pa v trebuh. Oba ranjena so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Slapničar je zbežal in se skrival ter taval več dni po bližnjih gozdovih, dokler ga niso dobili. Izročen je bil v ljubljansko preiskovalno sodno zaporo in je bila proti njemu uvedena preiskava... Sedaj pa so psihiatri preiskali njegovo duševno stanje in spoznali, da je Slapničar neodgovoren za svoja dejanja. Preiskava je bila nato proti Slapničarju ustavljena. Slapničar bo najbrže izročen v kak zavod.

⊙ **Senzacionalni proces.** Za jesen se obeta ljubljani velik senzacionalen proces. Pred sodni veliki senat pride na obtožno klopo namreč 15-članska roparska tolpa iz okolice Ljubljane. Ta tolpa je izvršila mnogo roparskih pohodov in vlovov z orožjem, kar se po novem zakonu smatra

tudi za rop. Največ zaslug pri razkritju te tolpe imata ljubljanska policija in pa okolišarstvo.

⊙ **Vlomilska tolpa.** Ze nekaj mesecev sem ima ljubljana mir pred raznimi držnimi vlomilci, ki so svojačeno kar na debelo vlamjali v trgovine in stanovanja. Te vlomilske tolpe je policija polovila in jih spravila pod ključ. Pričeli pa so se pojavljati mnogi mali vlomilci, tako rekoč amaterji, ki pa se vlomilskega poklica šele učijo, zakaj spravljajo se le na male živilske in delavske barake. V zadnjih dneh so vlomili kar v pet barak in samo pri eni — Dejakovi na Kette-Murnovi cesti — so jih ljudje ob pravem času prepoznali. V noči na sredo pa je nekdo zopet vlomil v živilsko barako Ljudmilke Škerjančeve na Dunajski cesti. Odnesel je več raznih živil, zlasti salame in slaščice, vredno skupaj 520 Din. Barako je vlomilec odprl z zidarsko klančo. Pripravil si je še več živil, pa ga je moral najbrže kdo sodelca zbiti ali pa se je vlomilec premislil, zakaj če bi nesel ponoči preveliko vrečo, bi se to zdelo ljudem le preveč sumljivo.

⊙ **Tatva koles** letošnje poletje v Ljubljani k sreči ni toliko, kakor lani, ko je bilo skoro vsak dan ukraden najmanj po eno kolo, če ne dva ali tri. Da je število teh tatvin padlo, je vzrok najbrže v tem, ker so postali lastniki koles skrajno previdni, dalje je po mestu več šrambo za kolesa in kar so kolesa opremljena po večini z vsemi mogočimi varnostnimi napravami in ključavnicami. Sem in tja pa le ukrade kdo kakšno kolo. Fotograf Franc Hudnik je pustil v torek popoldne svoje kolo v veži hiše št. 43 na Celovski cesti. Ko se je vrnil, ni bilo kolesa nikjer več. Kolo je bil oznamke »Dirkop« in vredno 1200 Din.

⊙ **Bolje policija, kot sodnija.** Trgovski vajenec F. P. je pred dvema mesecema zakrivil strašen prestop. Peljal se je namreč s kolesom ponoči brez luči. Imel je smolo in je srečal policijsko patruljo na konjih. Ta ga je seveda takoj ustavila in preplašeni vajenček se je predstavljal kot »Franc Svetlina«. Na policiji so izdali odlok, po katerem bi moral »Franc Svetlina« plačati globo 50 Din in 5 Din za kolo. Pa niti pošta, niti policijska straža nista mogla izslediti tega »Svetline«. Dokler ni vse zadeve prevzel policijski kriminalni oddelček, ki je pravega šuhodelca izsledil. Mladenčič neizkušeni je svoj zločin priznal, pravi pa, da se je hudo bal policijske kazni. Rečeval ne bo kaznovala sedaj samo policija. Moralni nauk te zgodbe je tak, kot naslov.

⊙ **Posestajmo gostilno pri »Majarončuk«.**
⊙ **Lekarne.** Nočno službo imajo: Mr. Sušnik, Marijin trg 5 in Mr. Kural, Gosposvetska c. 10.

Maribor

⊙ **Okrožni inšpektor dr. Schaubach** je včeraj vršil inšpekcijo v vseh uradih tukajšnjega predstojništva mestne policije.

⊙ **Romanje v Petrovče.** Krščanska ženska zveza naznanja vsem romarjem, da je odhod vlaka iz Maribora v nedeljo jutraj ob 5.30. Ob prihodu v Petrovče bo takoj tiha sv. maša s skupnim sv. obhajilom. Ob pol 10 pridiga, nato pa slovesna sv. maša. Iz Petrovčev povratek ob 14.27 do Celja, kjer bo pri sv. Jožetu ob 16 sv. blagoslov. Odhod iz Celja ob 20.29.

⊙ **Ljudski oder.** Drevi ob 20 v dvorani Prosvetne zveze društveni sestank; dne 24. t. m. ob istem času ter istotam redni letni občni zbor.

⊙ **Fantje Stolnega prosvetnega društva** imajo drevo ob 20 na Livadi redni sestanek.

⊙ **Gradbena in uporabna dovoljenja.** Na tokovi seji Mestnega sveta so dobili gradbeno dovoljenje: Hubert Pelikan za zgraditev enonadstropne stanovanjske hiše v dr. P. Turnerjevi ulici 39; Alojzij Arbeiter za preureditev stopnišča v Dravski ulici 15; Ervin Jelenka za adaptacijo poslopja v Ulici 10. oktobra 5; Vinko Lašič za gradnjo prizidka na Tržaški cesti 98a; Ivan Orešič za gradnjo pritrilne stanovanjske hiše v Koseskega ulici; Viljem Freund za gradnjo uvoznega portala v Kajzarjevi 16; Tomaž Kavur za gradnjo odprte lope in skladišč pri hiši Loška 4; Pinter in Lenard za gradnjo provizorične garaže za avto v Mlinski ulici 12; Marija Polanec za gradnjo tobačnega paviljona na voglu Strossmajerjeve in Slovenske ulice ter Marija Kos za preureditev prodajalnega lokala v Vetrinjski 8 — **Uporabno dovoljenje** so dobili: Aleksander Liniger za preureditev gospodarskega poslopja v garažo Koroščeva ulica 32; Franc Weiler za preureditev hiše v Gosposki 29; Anton Tavcar za adaptacijo kletnih prostorov v Frančiškanski 12; Angela Skušek za preureditev hiše na Livadi 5; Franc Korman za gradnjo skladiščnega prizidka in hodnika v Gosposki 3; Jernej Fiedler za preureditev gospodarskega poslopja v Stritarjevi 8; Josip Heinisch za gradnjo enonadstropne stanovanjske hiše na Betnavski 96; dr. Franc Rostohar za gradnjo pritrilne stanovanjske hiše v dr. Rosinovi 24; Josip Nekrep za gradnjo enonadstropne stanovanjske hiše v Nekrepovi 4; Anton Skrobar za gradnjo pritrilne stanovanjske hiše v Primorski 4; Franc Golob za preureditev hiše v Mlinski 4; Ivan Kranjc za gradnjo pritrilne stanovanjske hiše v Mejni 9; Ljudevit in Terezija Uršič za gradnjo 2 nadstropne stanovanjske hiše v Cankarjevi 25 ter France Lužar za gradnjo pritrilne stanovanjske hiše v dr. Medvedovi 10.

⊙ **Iz gledališča.** Poleg D. Truhovič, ki bo prevzel v prihodnji gledališki sezoni vodstvo glasbenih predstav, se za prihodnje leto angažiran pri tuk. Nar. gledališču tudi I. Tomašič iz Karlovca.

Celje

⊙ **Za nedeljski počitek!** Gremij trgovcev v Celju se je hyalevredno ozrl na zahteve trgovskih nameštencev in soglasno mnenje javnosti ter se resno začel baviti z vprašanjem odpiranja in zapiranja trgovin v Celju. Za danes zvečer ob pol 8 je sklical v malo dvorano Narodnega doma izredni občni zbor z edino točko dnevnega reda: Delovni čas v trgovinah. Tako je tudi prav. Samo v interesu trgovcev je, če se ta zadeva spravi enkrat z dnevnega reda, tako da bodo zadovoljni trgovci kakor tudi nameštenci, pa tudi javnost, ki ne more in ne sme hladnokrvno gledati krivice. Uspeh današnjega občnega zbora je za poznavalca misljenja v trgovskih krogih jasen: 90% prizadetih trgovcev je podpisalo izjavo proti nedeljskemu delu. Za treznega človeka je umljivo, da bo tudi na občnem zboru ogromna večina trgovcev stopila na stran nameštencev v trdnem prepričanju, da je nedeljski počitek elementarna pravica preko tedna prezaposlenega nastavljenca, katere mu brez škode za njegov dušni in telesni blagor in dosledno tudi brez škode za lastno podjetje delodajalec ne sme kratiiti.

⊙ **Priobitev vojnega razporeda** se vrši dne 20. julija 1930 točno ob 8. uri jutraj na »Glazijo« ob Ljubljanski cesti. Pozivajo se vsi v mesto Celje pristojni vojaški obvezniki rojstnih letnikov 1880 do 1909 ter lastniki živine, vozov in motornih vozil in sicer ne glede na pristojnost, ki bivajo v mestu Celje, da se zadevno osebno zglasijo v nedeljo, dne 20. julija 1930 točno ob 8. jutraj na »Glazijo« ob Ljubljanski cesti, kjer se jim priobči vojni razpored. Vsak vojaški obveznik mora s seboj prinesli vojaško ispravo, lastniki konj za vsakega konja voj.

ki bo sodeloval pri dtami v ljubimskih vlogah, za katere v pretekli gledališki sezoni sploh ni bilo primerne zasedbe. Včeraj je upravnik dr. Brencić odpotoval v Belgrad, da se z g. Truhovičem dogovori radi glasbenega repertoarja v prihodnji gledališki sezoni.

⊙ **Nov športni klub.** Kakor smo že svoj čas napovedali, se je te dni vršil ustanovni občni zbor novega športnega kluba »Jadrani«, ki bo zaenkrat gojil samo nogomet. Za predsednika je bil izvoljen bivši član Svobode Ivan Greben. V novi klub so vstopili večinoma bivši člani Svobode, ki so bili z razmerami v tem klubu nezadovoljni.

⊙ **Ce ni staršev...** V torek zvečer je zbudil pozornost pasantov deček, ki je ležal na neki klopi v Strossmajerjevem dvorcu. Sam, zapuščen in otožen — 14letni Vincenc Kranjc, brez očeta in matere ter od Sv. Miklavža na Dravskem polju, kjer je bil nekaj časa za hlapca. Neznosno so bile tamkaj razmere: zato je krenil na pot ter se pri Hočah pridružil nekemu kmetu, ki je gnil živino iz Ptuj v Maribor ter mu pomagal. V Mariboru je kmetič dečka naglal. Brez sredstev, samemu sebi prepričan je legel v Strossmajerjevem dvorcu na klop, od koder so ga začasno spravili v banovinski Dečji dom.

⊙ **Usoda pod oboki...** Pod oboki drž. mostu se je naselil včeraj s svojo šestčlansko družino delavec Avgust Minarič. Doslej je stanoval v Studentih, Aleksandrova 33, kjer so ga pa deložirali, ker ni mogel plačati zvišane najemnine. Najmanjši otrok je star mesec dni. Dosedaj se nahaja pod mostom devet družin; kolonija žalosti za vse, ki žde tam spodaj, in šramote za — Maribor.

⊙ **Pred senatom trojice** so se zagovarjali včeraj 30letni viničar Franc Plohl iz Stavenske vrha; obtožuje se, da je dne 11. maja t. l. v Stavenceh zakrivil zločinov zoper javno moralo. — 21letni delavec Mihael Jamer iz Sv. Duha na Ostrem vrhu je dne 22. aprila t. l. na Slemenu z nožem ranil Antona Seršena v desno lice, tako da je obraz trajno skračen. Obtožuje se zločina zoper življenje in telo. — 26letni delavec Franc Ferl iz Cersaka pa sedi na zatožni klopi, ker je 16. marca t. l. na Cersaku izvršil nasilje nad pripravnikom finančne kontrole Martinom Voršcem ter mu prizadel nekatere poškodbe. Zakrivil je zločinov zoper javni mir in red. — Pred sodnikom poidecem pa se je zagovarjal včeraj radi prestopa zoper življenje in telo 24letni delavec Rupert Dajčman iz Počkone, ker je 5. aprila t. l. v Keskah zabodel z nožem v hrbet in dvakrat v prca Jožeta Robina. Obsojeni so bili: Plohl 6 mesecev strogega zapor, Ferl je bil obsojen na eno leto robije in triletno izgubo častnih pravic, Dajčman pa na 6 mesecev strogega zapor. Razprava proti Jamerju je bila preložena.

stočni list in lastniki motornih vozil za vsak avtomobil oz. motocikel novo evidenčno številko. Temu pozivu se ni treba odzvati rez. oficirjem, ki so bili kot taki sprejeti v našo vojsko, oficirjem v pokoju in onim v ostavki, stalno in začasno nesposobnim obveznikom, stalno in začasnim voj. invalidem ter vsem onim, ki niso pristojni v mesto Celje in to samo v tem slučaju, ako niso lastniki živine, vozov ali motornih vozil.

⊙ **Policijska malha.** Pallosov hlapec Tone Perc je pustil v ponedeljek popoldne svoje kolo za hip v veži trgovine Zangger v Gosposki ulici. Ko ga je hotel spet zajahati, ga ni več bilo. Bilo je znamke »Styria«, črno pleskano in okoli 1000 Din vredno. — T. Z. iz Gaberja je 28. junija t. l. nakupila na račun svojega moža za okroglo 723 Din raznega blaga, nato pa v družbi nekega A. J. izginila. Pustila ni tedaj le trgovca, temveč tudi svojega moža na cedilo. Nahaja se menda s svojimi novimi »možem« nekje v Nisu. — Zorko Ela, zasebnica iz Gaberja, je izgubila na Dolgem polju širok zlat poročni prstan, vreden okoli 500 Din. Prstan im vgraviran napis »Ela 21. IX. 1920«.

Radiomanijsko terminalno kopališče DOLENJSKE TOPLICE
(Toplice pri Novem mestu)
so edino in trajno sigurno zdravilno sredstvo pri reumatizmu, neuralgijah, tenakih boleznih itd. — Kopališče naprave so vseskozi neposredno na izviroh. — Sezona od 1. maja do 30. septembra. — Železniška postaja: Stranjske Toplice, Dolenjska železnica. — Zahtevajo prospekte. — Cene znane, posebno v pred- in po sezoni.

Litija

⊙ **Osebnost.** Iz Litije je prestavljen kot okrajni načelnik v Samobor g. dr. Ivo Senekovič. Izboruemu upravnemu uradniku, ki si je v kratkem času tukajšnjega službovanja v vseh slojih prebivalstva zбоg svojega koncilantnega in taktičnega nastopa pridobil vseobče simpatije, želimo na njegovem novem službenem mestu obilo sreče in uspeha.

⊙ **Smrtna kosa.** V soboto 12. julija je v ljubljanski bolnišnici nenadoma umrl 10letni sinček Lade iz znane Gorenceve rodbine na Grbinu. Njegovo trupce je mestni pogrebni avto pripeljal na dom staršev, odkoder se je vršil lep pogreb v ponedeljek na litijsko pokopališče. Pokojnega sošola se spremili učenci tukajšnje šole v velikem številu. Kakor tudi mnogobrojno občinstvo, ki iskreno sočustuje s težko prizadeto rodbino. Pokoj njegovi mami duši! — V tujski hiralnici je po daljšem bolehanju umrl litijski rojak bivši klobučar g. Alojzij Simončič, ki je dolgo vrsto let pripadal kot izborni pavec litijskemu pevskemu društvu ter kot neumoren gasilec litijski požarni brambi. Pokojnik je bil daleč na okoli splošno prijubljen.

Sejm. Šmarjetni živilski sejm se je letos zelo slabo obnesel; kmetje niso prignali svoje živine, ker so vsled deževja v preteklem tednu s poljskim delom zaostali, pa so zato morali ponedeljek, ko je bilo lepo vreme, poljsko delo nadoknaditi. Kupčija je vsled pomanjkanja živine izostala, v kolikor pa so prignali, so prodali po dobri ceni.

Vrhnika

Umrla je mati posestnika Pirnata p. d. Japljeva iz Verda v starosti 85 let. Pokopali so jo v torek popoldne v mašo. N. v. m. p.

⊙ **Sestanek Prosvetnega društva** bo prihodnji četrtek, 24. t. m. Določil se bo točen program izleta v Rakitno, ki se vrši 27. julija. Na izlet so vabljeni tudi vsi prijatelji društva.

⊙ **Odbor za Cankarjev spomenik** je imel v torek sejo. Spored pri odkritju spomenika 10. avgusta je sledeči: Na predvečer slavnosti bo v Rokodelskem domu slavnostna akademija, na kateri bodo recitali gg. magister Hočevar Stanko, učitelj Japelj P. in cand. phil. Ilabe France. V nedeljo bo ob pol 9 sprejem gostov, ob 9 sveta maša pri Sv. Trojici, nato odkritje spominke plošče na rojstni hiši Ivana Cankarja, od tam gre sprevod na glavni trg, kjer bo odkritje spomenika. Slavnostni govornik bo pisatelj F. S. Finžgar. Popoldne bo veselica na vrtu g. Lenarčiča. Kako se bodo udeleževali posamezne korporacije in društva pri tej proslavi, še ne vemo.

Borovnica

⊙ **Priprave za proslavo 100-letnice** naše farne cerkve. Vedno večjo delavnost in tudi napredujoče delo za dostojno proslavo bližajoče se stoletnice naše župne cerkve opazamo slednji čas. Za to slovesno priliko se v prvi vrsti popravila cerkev, dosedaj se ji je dozdajala nova zakristija s šrambo cerkvenih oblačil, nadalje pa bodo popravili še zvonik in cerkev tudi na zunanji prenovili. Ker so na vsej stvari zainteresirani tudi farani, jih je g. župnik povabil v nedeljo na tozadeven razgovor. Odobraval so vse načrte ter tudi sklenili, da bodo z lastnimi prispevki podprli povečanje župnišča, ki je v resnici tega potrebno. Izvršilo se bo vse to do začetka meseca oktobra. Takrat se bo namreč vršila slovesna proslava.

Novo mesto

⊙ **Prehudo mačevanje.** Hovar Janez iz Šmarjete je posodil nekemu pekovski vajuenu kolo, da je peljal kruh. Radi nekega starega nesporazuma pa ga je začel 20letni Franc K. izživati in ga zmerjati s smrkavcem. Ko mu je začel fant nekaj ugovarjati, ga je udaril z velikim ključem po glavi. Potem pa ga je vržal na tla in mu zadal na glavi šest ran, tri lažje in tri hušje. — Hovar je šel k zdravniku dr. Gregoriču, ki mu je nudi prvo pomoč. Ker pa so se rane gnojile, je moral v kandidsko bolnico.

⊙ **Nesreča.** Mozelle Jože iz Planine pri Črnomlju je vrčal iz gozda domov hlode s konji. Po nesreči pa je prišel z nogo med hloda, ki sta mu jo močno poškodovala v členku.

Cerknica

⊙ **Nesreča.** Pred par dnevi se je peljal neki tukajšnji motociklist v smeri od Serkove proti Zumrovi hiši čez most, ki pelje čez tukajšnji potok. Komaj je zavozil na most, mu je motor vsled blatne ceste spozdrnil. Motociklist je odletel v blato, motor se je po preobrtu za celih 180 stopinj okrog in pravtako padel. K sreči je ostal motor nepoškodovan, tako da ga je lastnik, ki tudi ni dobil nobenih poškodb, lahko hitro zajahal in se odpravil. Bilo je srečno naključje, da se ni zgodila resnejša nezgoda.

Rimske toplice

⊙ **Sejm.** V torek, 15. t. m., se je vršil vsakoletni živilski in kramarski sejm, katerega so uvedli pred leti. Toda, kakor je opaziti, od leta do leta vedno bolj nazaduje, tako da v nekaj letih sploh ne bo več pričakovati zadovoljivega obiska, ker je ta že posebno danes tako slab, da se že skoro več ne izplača trud, katerega imajo sejmari sami in živinorejci, ki vodijo živino od daleč na sejmšče. Iz vseh zadnjih sejmov je razvidno, da je razmeroma še precej ponudb, a skoro nobenega povpraševanja. Ali ne bi bilo bolj pametno, da se taki sejmi, ki jih je že itak preveč, ker več škodijo, kot pa koristijo, v dobrobit vsega občinstva odpravijo?

Šoštanj

⊙ **Nova maša.** Živahno je bilo zadnje dneve pri farni cerkvi. Fantje so postavljali mlaje, dekleta so pletla vence, vmes pa so grmeli množarji na čast velikemu prazniku naše farni: novi maši. Polnih 25 let še ni dala fara duhovnika. Zato ni čudno, če so se preteklo nedeljo zgrnile na prostor pred Slomškovim domom, kjer se je vršila slovesnost, ogromne množine ljudstva. Pridigo je imel spiritual mariborski in nekdanji šoštanjski kaplan g. Karo. Nato je daroval prvo sv. mašo g. Lampret.

Prevalje

⊙ **Zanimiv govor.** Dne 13. julija 1930 se je vršila na Poljani pri Prevaljah ves dan sleilska tekma poklicnih lovcov in gostov iz Avstrije. Preden so se razdelila darila najboljšim strelcem, je imel bivši avstrijski poslanec na petroglaškem dvoru, grof Thurn Douglas za naše sodanje razmere zelo zanimiv govor in sicer v slovenskem jeziku. Govornik je najprej predlagal pozdrav Nj. Vel. kralju Aleksandru I. kot najvišjemu protektorju vseh lovcov, kateri podpraj po navzoči, tudi avstrijski lovci, burno aklamirali. Nato je razlagal pomen današnjega dneva v strokovnem oziru in končal svoj govor z željo, naj bi bila ti prireditelji manifestacija prijateljstva med Avstrijo in Jugoslavijo, ko vidi v tako lepi harmoniji zbrane znatnostnike Avstrije kakor tudi Jugoslavije. Tudi to so navzoči živahno pozdravili. Po prireditvi je bila domača zabava.

Ob pogrebu rudarskih žrtv v Neurode. Pogreba se je udeležilo do 50.000 ljudi.

Zita in njen „dvor“

O priliki zadnjih vznemirljivih vesti o nakanah ogrskih monarhistov, so se od vseh strani dvignili časniki in pohiteli v grad Croix pri Bruslju, kjer se je lani nastanila bivša avstrijska cesarica Cita s svojimi otroci, da bi mogel njen prvorojenec Oton obiskovati vseučilišče v Lovanju. Časniki so tu marsikaj videli in slišali, kar so potem v listih objavili; tako je tudi širša javnost zvedela, kako se živi in snuje v gradu Croix, za kar se drugače zanimajo le nepopoljšljivi ogrski in avstrijski monarhisti.

Bivša cesarica Cita ima okoli sebe zbranih vseh svojih osem otrok. Uče se zasebno

madnega zbora v svetovni vojni. Po vojni se je general udeležil vseh prizadevanj za vzpostavitev Habsburžanov na ogrski prestol. Sedaj zastopa na Citinem »dvoru« *ogrske monarhiste.*

Na vprašanje časnika, kaj upa, kaj snuje danes, je general odgovoril, da upa vse, a ne pripravlja pa ničesar. »Mi nismo nikakoli zarotniki,« *je dejal; »habsburška hiša vztraja seveda na vseh svojih pravicah na ogrski prestol, toda nikdar ne bomo skušali s silo uveljaviti teh pravic, ki so nedotakljive in s stališča pravičnosti očitne.«*

Druge važna osebnost na Citinem dvoru je baron Gudenus, stalni delegat avstrijskih monarhistov. V bivši Avstriji je bil v diplomatski službi, a po prevratu je imel nalogo, da likvidira trgovinske interese bivše monarhije. V teh poslih je med drugim potoval na Španjo, kjer se je sestal z bivšo cesarico in ostal nato v njeni službi. Baron Gudenus je izjavil časnika med drugim:

»Za svet in Avstrijo obstoja v tem trenutku samo ena nevarnost: aneksija. »Anschluss« *bi pomenil za Avstrijo smrt. Gudenus sanja samo ene sanje: obnova Avstrije pod habsburškim žezlom.*

Tako tedaj poteka življenje v začaranem gradu Croix...

„Naš fant“

Komunisti, ki ne marajo v Moskvo iz inozemstva nazaj, so postali vsakdanjski pojav. Koncem l. 1927. je dospel v Pariz napolnepismeni, toda Mikojanu slepo vdani »naš fant«, pristni stodoletni komunist Sosenko. Dasi je bil poprej navaden delavec, tkalec, je postal vodja oddelka Uvoznega urada za nakupovanje plitovine. Vodil je nakup v znesku več milijonov, večkrat potoval po surovine na Španjo in v Alžir. Koncem junija mu je nepričakovano sporočil voditelj uvoza, tovariš Abraham Goldstein, da mora nazaj v Moskvo. Oblasti mu slejkoprej zaupajo, a ne marajo, da bi se pokvaril, če bo predolgo ostal v inozemstvu. Sosenko je izročil računovodstvo in denar, a se ni odpravil domov. Naposled so mu določili dan za odhod. — »Kam naj grem?« *— »V Moskvo, seveda.«* »Nočem,« *je odgovoril Sosenko, »kaj bi tam počel?«* Zdaj je otvoril »naš fant« *novo restavracijo na pariškem Mont Parnasu. Res je imel Ordžkonidze vse vzroke priporočiti XVI. kongresu, naj vnaprej pošilja v inozemstvo samo »preizkušene proletarce, ki jih ne bo zapeljal kapitalistični strup.«* Od leta 1926. se ni povrnilo na Rusko do 200 odgovornih sovjetskih uradnikov, med njimi mnogo starih komunistov, in so postali nekateri »milijonarji z denarjem, ki so ga nam ukradli.«

Zakaj je južna železnica stekla preko Zid. mostu

Na notico, ki jo je pod tem naslovom objavil »Slovenec« *dne 13. t. m., nam pišejo: Gotovo je bilo sevnikiškemu graščaku na tem, da steče železnica čez Zidani most, in je verjetno, da se je obrnil na svojo sestrično, ženo nadvojvodo Ivana, za posredovanje. Vendar so javni interesi bolj ko zasebni odločevali, ali naj teče železnica čez Zidani most ali čez Trojane. Dragotin Ripšl piše v sloveči loški kroniki l. 1868. tako-le:*

Za nadaljevanje južne železnice od Celja do Ljubljane so dve različni črti preiskovali: eno za Savinjo dol do iztoka v Savo in za Savjo gor proti Ljubljani, drugo v savinjski dolini gor čez Vransko do Ljubljane. Prva črta se je kazala takrat v vsakem oziru najugodnejša. Savinjska dolina od Celja dol proti Zidanemu mostu in savska dolina proti Ljubljani gor, po železnici se le prav odprti, sta polni naravnega bogastva: toplic (Laško, Rimske toplice) in posebno premoga (Hudajama, Hrastnik, Trbovlje, Zagorje). Po tej črti je bilo mogoče hrvaški deželi bližje priti in južni železnici za prevoz milijonov centov blaga pridobiti, ki so ga do

Apasi odvedli konzula?

V Marseill-ju je minuli teden izginil tamkajšnji angleški generalni konzul R. A. Lee, ne da bi mogli najti za njim kako sled. Zvečer ob pol 9 so ga še videli, kako je v garažo pripeljal svoj avto; potem ne več. Vse preiskave in poizvedovanja so doslej ostala brezuspešna. Verjetno je, da so konzula odvedli ali ubili apasi.

Nadvojvoda v zaporu

Bivši avstrijski nadvojvoda Leopold je zapleten v umazano afero z biserno zavrtnico nadvojvodinje Marije Terezije. Doslej so ga pustile newyorške oblasti — Leopold je v Ameriki — proti kaveji 7500 dolarjev na svobodi, dokler se ne razpiše glavna razprava. Te dni pa je prišel Leopold v mestne zapore ter se dal zapreti, češ, da hoče s tem pospešiti postopanje; smrt njegovega brata in ureditve dediščine kakor tudi gibanje rojalistov, ki v kratkem vzpostavijo Habsburžane na avstrijski prestol — zahtevajo, da se Leopold čim prej vrne v Avstrijo... Leopoldu so »želje« *izpolnili in ga pridržali pod ključem. Ima pa vse mogoče udobnosti in celo lastno kopalnico. Neka mlada dama skrbi zanj, da se mu v ječi ne bi skrivil niti las.*

Četrty svetovni sahovski kongres v Hamburgu. Zgoraj, levo: kongresna dvorana. Portreti od leve na desno: Tartakower, svetovna mojstrica Vera Menšik, Richter, Sämisch.

takrat v ladjah po Savi do Zaloga vozili, zlasti hrvaško žito in štajersko vino; ta vožnja v ladjah po Savi gor do Zidanega mosta do Zaloga je bila silno nevarna in težavna, torej tudi draga. Ze takrat so tudi mislili na hrvaško progo od Zidanega mosta do Zagreba. — Š. II.

Ameriška velikopoteznost

Američani se radi ponašajo, da so največjopoteznostni narod na svetu. Da to ni gola domišljavost, so pokazali zopet ob zadnjih finančnih polomih v Newyorku. Tedaj je na milijone ljudi izgubilo vse premoženje ali pa vsaj večji del. S par izjemami so ti ljudje pogumno sprejeli udarec, se odpovedali vsemu razkošju, zavijali rokave in začeli iznova boj za obstanek. Vedro, brez vseh tožba in žalovanja, so hiteli prodajati svoje razkošne vile in vse drugo, kar ni neobhodno potrebno za življenje. Samo avtomobilov je bilo tukaj na prodaj tri milijone! Šli so in še gredo za vsako ceno. Toda kateri Američan, ki količikaj more, bi kupil star avtomobil? In vendar je dejstvo, da gredo stari avtomobili izpod rok, da pa se izvrstno prodajajo tudi novi avtomobili. Dela se pa pri tem tako: Kdor more, gre in si za nizko ceno — približno za sto dolarjev — kupi star avtomobil. Potem pa se oglasi na zastopništvu kake velike avtomobilске tovarne in si izbere nov avtomobil za 1000 dolarjev. Od tega plača v gotovini 500 dolarjev, tvrdka pa prevzame stari avtomobil in ga zaračuna s 500 dolarji. Tako pride pretkan Američan danes do 1000 dolarjev vrednega avtomobila za samih 600 dolarjev. Sedaj se vsiljuje vprašanje: Ali so ameriški tovarnarji avtomobilov res tako bedasti, da se dajo na tak način kar na debelo opehariti? Kaj še! Ameriški industriji natančno vedo, kakšne so te kupčije s starimi in novimi avtomobili in si prav nič ne prikrivajo, da pri tem »gori plačujejo« *ali pa k večjemu dobe povrnjene lastne stroške za svoje nove avtomobile. Pri tem pa dobro vedo, kaj delajo. Ameriški industriji se danes pač slabo godi — kakor marsikateri drugi — ker je kupna moč prebivalstva znatno padla. Namesto pa da bi jadikovali, so segli industriji po samopomoči: Svoje izdelke oddajajo po lastni ceni, da le ohranijo obrt in obdržijo svoje svetovne cene! Se že zopet vrnejo boljši časi! — To je ameriška velikopoteznost.*

»Marianček, zakaj pa jemlješ zdravila rad samo od babice?«

»Zato, ker se babici roke tako tresejo, da večino zdravila razlije.«

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Četrtek, 17. julija:

12.30 Plošče. — 13.00 Časovna napoved, borza, plošče. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 18.30 Koncert radio-orkestra. — 19.30 Milčinski. Pravljice. — 20.00 Plošče. Jugoslovanski večer, izvajajo: belgrajska, zagrebška in ljubljanska postaja. — 20.15 Prenos iz Zagreba. — 21.05 Prenos iz Belgrada. — 22.55 Slovenske narodne pesmi s spremljevanjem orkestra pojeta gg. Tone in Roman Petrovič.

Petek, 18. julija: 12.30 Plošče. — 13.00 Časovna napoved, borza, plošče. — 13.30 Iz današnjih dnevnikov. — 18.30 Koncert radio orkestra. — 19.30 Gospodinska ura, gđc. Cilka Krekova. — 20.00 Bachov večer, izvajata gđc. Jadviga (klavir) in Emilija Poženel (vijolina). 21.00 Večer Prelovčevih samospelov, poje gđc. Spelca Ramšakova (pri klavirju Z. Prelovce). 21.30 Koncert radio orkestra. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Drugi programi

Petek, 18. julija.

Belgrad: 19.00 »Dobričina«, komedija. 19.30 Koncert. 20.30 Klavirski koncert. 21.45 Narodne pesmi. — Budapest: 12.05 Koncert radio kvarteta. 17.30 Ciganski orkester. 20.00 Koncert gledališkega orkestra. — Dunaj: 16.30 Glasbena akademija. 19.00 Kako pripravim nedeljski izlet, predavanje. 20.05 »Vrtinica iz ljubezni«, opera. — Milan: 16.30 Mladinska ura. 19.30 Večerni koncert orkestra. 20.40 Veliki simfonični koncert. — Praha: 20.00 Večerni koncert orkestra. 21.00 Koncert ruske glasbe. 21.30 Violinski koncert. — Langenberg: 21.00 »Stirbst du Soldat?« *slušna igra. 22.45 Plesna glasba. — Rim: 21.02 »Zbogom mladost«, opereta. — Berlin: 19.15 Zabavna glasba. 20.30 Koncert iz kopalnice Pyrmont. 21.45 Večerni koncert. — Katowice: 20.15 Večerni koncert orkestra. 22.30 Zabavni koncert. — M. Ostrava: 20.00 Večerni koncert. 21.00 Koncert ruske glasbe. 22.15 Koncert zabavne glasbe.*

Vang Čing Vei, bivši načelnik kitajske demokratiško-narodne stranke, ki mu je poverjena sestava nove kitajske centralne vlade.

Predsednik sovjetske politične policije Menšinski, ki je te dni iz zdravstvenih razlogov podal ostavko.

in ona osebno vodi in nadzira njih vzgojo in izobrazbo s pomočjo dobro izbranih učiteljev. Tudi nadvojvoda Oton je zasebno dovršil gimnazijo in se nato — lani — vpisal na književno in modroslovno fakulteto v Lovanju. Njegovi bratje Robert, Feliks, Karol Ludovik in Rudolf (stari so po 15 odnosno 14, 12 in 11 let) študirajo pod vodstvom dveh ogrskih benediktincev; sestre: 17 letna Adelaida, 9 letna Carlotta in sedemletna Izabela pa imajo za učiteljici dve akademično izobraženi gosposdični, katerih ena je Angležinja, druga pa Madjarka.

Življenje na gradu Croix je dokaj skromno, vendar pa nosi obeležje vladarskega dvora. Bivšo cesarico nagovarjajo z »Veličanstvom« *in Oton je »kralj«. Cita sama ga v pogovoru s tretjimi osebami naziva tako. Tudi Otona nagovarjajo z »Veličanstvom«.*

Prvi komornik na Citinem dvoru je general grof Artur pl. Keresteck, načelnik generalnega štaba sedmega avstro-ogrškega ar-

Polár v trgovski nalaži »Galerie Nouvelle« *v Parizu. Zgradba z vsemi zalogami je popolnoma zgorela; škodo cenijo na 50 milijonov frankov.*

Tržaški brodarji v krizi

Ob priliki stopitve tržaških in tržinskih ladjedelnic v Združene jadranske ladjedelnice Trst-Tržic-Benčke, je javnost zvedela za resnično stanje teh podjetij. Pri ladjedelnici »Stabilimento Triestino« v Trstu se je nabralo do 31. decembra 1929 42.457.800 lir izgube; ta se je krila z znižanjem delniške glavnice od 60 na 18 milijonov. Kozuličeva ladjedelnica »Cantiere Navale Triestino« v Tržicu je imela do tega časa 44.232.534 lir izgube. Radi tega je morala podjetje znižati delniško glavnico od 100 na 37 milijonov. Stare ladjedelnice so prinesle v »Združene ladjedelnice« komaj 75 milijonov glavnice. Ta se je potem povišala z izdajanjem novih delnic na 150 milijonov. Transakcija se je izvršila pod okriljem milanske Banca Commerciale Italiana; pri Združenih jadranskih ladjedelnicah so zdaj sodelovali še »Fiat«, »Ilva« in tako imenovana benčanska skupina. Pri novem podjetju si je kapital iz stare Italije zagotovil premoč in temu primerno je tudi sestavljen upravni odbor.

Nič boljša usoda ni bila odločena Kozuličevemu brodarstvu družstvu in »Tržaškemu Lloyd«. Do 31. decembra 1928 je Kozuličevemu družstvu utrpelo 210.746.888 lir izgube. Samo pri nabavi motornih ladij »Saturnia« in »Vulcania« je zgubilo podjetje radi revalutacije lire 79.845.084 lir; ladje so bile naročene v času inflacije na kredit, ki ga je potem moralo družstvo plačati v revalutiranih lirah. Z marca 1928 je občni zbor sklenil povišati delniško glavnico od 250 na 400 milijonov, da bi Kozulič lahko absorbiral »Tržaškega Lloyd«, ki se je nahajal v težki krizi. Kozuličevemu družstvu je formalno sicer prevzelo Lloyd, toda za sanacijo potrebnih milijonov ni moglo nabrati in povišanje delniške glavnice je ostalo na papirju. Novembra 1929 je bil sklican izredni občni zbor, da potrdi novo transakcijo, ki jo je na željo vlade izvedla »Banca Commerciale Italiana«. Sklenjeno je bilo, da se 210.746.888 lir izgube, ki jo je izkazala bilanca za leto 1928 krije z 63.746.888 lir rezervne sklada, drugih 150 milijonov je bilo treba opisati od delniške glavnice, ki se je tako znižala od 250 na 100 milijonov. »Banca Commerciale Italiana« je nato s sodelovanjem genoveškega »Lloyd Sabauda« izvedla povišanje delniške glavnice od 100 na 400 milijonov lir. Tako sta prišla Kozulič in Tržaški Lloyd v območje italijanskega kapitala. Te rešitve se je veselil predvsem »Lloyd Sabauda«, ker si je s tem zagotovil vpliv pri Kozuliču, to je pri svojem najhujšem konkurentu na Atlantskem oceanu. Rimska vlada je celo želela, da bi prišlo do stopitve teh dveh konkurentov, da bi se njene podpore bolj ekonomično uporabljale. Danes je sodelovanje obeh družtev tako tesno, da imata že skupna zastopstva; pri tem pač trpi ugled starega Kozuliča.

Te dni se je vršil v Trstu občni zbor Kozuličevega brodarstva družstva in »Tržaškega Lloyd«. Čeprav imajo Kozuličevi lastniki v rokah vse delnice »Tržaškega Lloyd« in so danes tudi osrednji uradi obeh družtev nastanjeni v skupnih prostorih, je ostala uprava podjetij ločena. Kozuličeva bilanca izkazuje za leto 1929 komaj 145.791 lir dobička. Brodovje je cenjeno 280 milijonov, to je 27 milijonov manj kot v prejšnji bilanci; Kozulič je namreč prodal Lloydja brze parnike »Wilsona« in »Stella d'Italia« in več milijonov je bilo odpisanih v svrhu amortizacije. Potniški promet je narasel

za 14 odstotkov in to v prvi vrsti na zvezi z Newyorkom (parniki »Saturnia« in »Vulcania«). Trst sam nima veliko od tega, ker gre v prvi vrsti za potnike, ki se izkrcajo v lukah ob Tirovskem morju; iz Trsta je bilo nekaj več potnikov, ker je v preteklem letu izseljevanje Primorcev doseglo višek. Tovorni promet pa je nazadoval. Kozuličeve ladje so v preteklem letu prevozile 984.078 milj. leta 1928 980.412, leta 1927 1.068.127, leta 1926 1.115.283 milj. Zveza s Trstom izkazuje naslednje številke za isti čas: Potniki 15.904 leta 1929, 13.294 leta 1928, 11.371 leta 1927, 9544 leta 1926; teža prevoženega blaga: 4.206.003, 3.821.056, 3.146.254, 2.753.467 stotov. Zveze z vsemi pristanišči v istem času: Potniki 53.306, 46.855, 38.556, 30.373; blago 7.128.011, 7.977.605, 7.954.740 in 9.594.354. Izredno nazadovanje tovornega prometa z vsemi lukami je treba pripisati konkurenci inozemskega ladjevja, med tem tudi jugoslovanskega. Vse kaže, da sta pričela Kozulič in tudi Tržaški Lloyd posvečati večjo pažnjo potniškemu prometu kakor tovornemu.

Lloydova bilanca za preteklo leto izkazuje 310.625 lir izgube. Družstvo je prevozilo v letu 1929 69.805 potnikov, v letu 1928 62.037 ter blaga v istem času 1.227.610 in 1.059.977 stotov. Lloydove ladje so prevozile v letu 1929 1.829.933 in v letu 1928 1.449.501 miljo. Družstvo si je nabavilo v preteklem letu dve motorni ladji, od Kozuliča je kupilo »Wilsona« in »Stella d'Italia«, iz prometa so bile vzete tri ladje; 31. decembra 1929 je imel Lloyd 41 ladij, ki obsegajo 215.145 ton. V maju 1931 bo nastopila prva pot v Aleksandrijo motorna ladja »Viktorija« (ton 13.000). Številno prevoženih milj kaže, da je družstvo silno pomnožilo promet in sicer s tem, da je stavilo v promet večje število ladij in pomnožilo njihovo brzino. Povšek osebnega in tovornega prometa pa ni sorazmeren s tem zaletom. Kriza morskih prevoznih je položaj še poslabšala. Nemir na Kitajskem in v Indiji so ovirali promet, prav tako je povzročilo družbi povišanje uvoznih carin na semensko olje ogromno škodo, ker je uvoz oljnatih semen z daljnega Vzhoda v Italijo ukinjen. Tržišče v levantu je bilo zelo šibko, le osebni promet s Carigradom in Palestino se je nekoliko zboljšal. Na drugi strani pa je zelo nazadoval osebni promet z Egiptom. Genoveška »Marittima Italiana«, ki posluje v Sredozemskem morju in pri kateri je tudi Lloyd udeležen, je tudi slabo zaključila bilanco za preteklo leto. Le iz prebitka iz prejšnjih let je mogla izplačati 5 odstotno dividendo. Lloyd se je posrečilo doseči povišanje državne podpore od 1. julija dalje, tako da lahko zopet uvede brzo potniško zvezo na daljni Vzhod.

Ostala tržaška brodarstva družstva še niso objavila bilance za preteklo leto. »Navigazione Libera Triestina«, ki se je posvetila predvsem inozemski plovidbi, še vedno preživlja težko krizo. Nedavno ji je vlada nakazala novo podporo za vzdrževanje obrežnih zvez okoli Afrike. Njene delnice so padle od nominalne 400 na 333 (december 1927), 211 (avgust 1928), 126 (november 1929) in 100 (julij 1930). »Gerolimica«, »Tripkovič« in »Martinolici« se skušajo rešiti s tem, da krčijo obrat. Borzni tečaji v istem času kakor za »Libere Triestine« so bile za Gerolimica (nominalne 400) 610, 445, 240 in 121; za Tripkoviča (nominalne 200) 255, 218, 180 in 160; za Martinolice (nominalne 200) 175, 152, 130 in 124.

Zagreb, Drž. pap.: vojna škoda ar 433.50—434 (433), kasa 433.50—434 (434), 7. 433.50—434, 12. 433.50—434.50 (434), 8% Bler. pos. 96.50—97 (96.50—96.75), 7% Bler. pos. 86.25—86.3750 (86, 86.25), 7% pos. Drž. hip. banke 85.75—86 (85, 85.50, 85.75), 4½% založnice 1. Hrv. šted. 70 den. Bančne delnice: Hrvatska 50 den., Katolička 38 bl., Poljo 57—57.50, Kreditna 96 den., Union 191—192, Jugo 76.50—77.50 (77), Lj. kred. 122 den., Medjunarodna 63 den., Narodna 8100 den., Obrtna 36 den., Prastredion 902.50—910, Srbska 188 den., Zemaljska 135 136 (135). Industrijske delnice: Nar. šum. 25 den., Guttman 165 bl., Slavski 62—65, Slavonija 200 d., Našice 1250—1300, Danica 107 den., Drava 218—240, Sečerača Osijek 339—342, Nar. ml. 20 den., Brod. jav. 122.50—130, Union 115 den., Vevče 126 den., Isis 33—36, Ragusea 376 den., Oceania 210—230, Jad. plov. 500 den., Trboveljska 405—410.

Belgrad, Narodna banka 8260 (10), 7% inv. pos. 89.50—90.50, agrari 55.75—56.25, vojna škoda 445—445.50 (445), 12. 458.50—459, Prometna banka 960, Ivozna banka 660, Belgr. zadruga 7150—7500, Loterijske srečke 95, 8% Bler. pos. 97.50—97.75, 7% pos. Drž. hip. banke 87.25 (4000 dolarjev).

Dunaj, Podon.-savska-jadr. 92.50, Wiener Bankverein 18, Creditanstalt 47.50, Escompteges. 159.25, Union 23.50, Mundus 145, Alpine 25.50, Trboveljska 50, Leykam 4.15, Rima Murany 86.85.

Les

Na ljubljanski borzi je bilo zaključeno: 1 vagon bukovih drv in 1 vagon rezane hrastovine. Tendence neizpremenjeno mlačna.

Povpraševanje je za 20 vagonov jelovih odpadkov 1 m, za 10 jav. jelovih odpadkov 50 cm, za smežozje 150 kom 4.50 m 78/158 mm, 150 kom, 5 m 78/158 mm, 80 kom, 4.50 m 88/178 mm, 80 kom, 5 m 88/178 mm in 50 kom, 6 m 88/178 mm (1 m² 500 kg). Ponuja pa se: 5 vagonov orehovitih hlodov 40—34 cm, 35—39 cm, 40—45 cm, 46—49 cm, od 50 cm dalje od 2 m naprej, event. 15% 1.50—1.90 m.

Žito

Vsa velika žitna tržišča, Cikago, Liverpool, Budimpešta notirajo danes za vse proizvode znatno višje cene. Tudi pri nas se je tendenca učvrstila in cene so nategnile zlasti za pšenico in koruzo. Nova pšenica gornjebačka velja 175—177.50, koruza za 115 in čez bačka in sremska nakladalna postaja. Promet je bil danes izredno živahen, zlasti so bili številni zaključki v novi pšenici in v koruzi za promptno dobavo. Naša nova pšenica je kvalitativno izvrstna in z ozirom na kvantitativno pičlo žetev je pričakovati še velikega porasta v ceni. Za ostale predmete ni bilo izprememb.

Budimpešta, Tendence čvrsta. Promet živ. hen. Pšenica okt. 18.75—19, zaklj. 18.99—19.01, marec 1931 20.50—20.73, zaklj. 20.73—20.74, rž okt. 11.70—11.86, zaklj. 11.87—11.90, marec 1931 13—13.05, zaklj. 13.15—13.20, koruza julij 14.95—15.30, zaklj. 15.25—15.80, avg. 14.70—15, zaklj. 14.98—14.99, tranzit avg. 12.45—12.75, 12.90—13.

Živina

Ljubljanski število dne 16. julija. Dogon je znašal (v oklepajih sledijo prodanih glav): 123 (18) konj, 46 (12) volov, 44 (28) krav, 12 (6) telet in 139 (87) prašičkov za rejo. Cene so ostale neizpremenjene kakor sledi: vol 1, 10, 11, 9, 111, 8 Din, krave debele 5—7, klobasnice 4—5, teleta 14.50—15 (vse za kg žive teže). V ostalem je bil dogon slab, pa tudi kupcija. Edino s prašički za rejo je bilo nekaj več kupcije.

Sport v provinci

NAJNOVEJSE Z BLEDA.

Včeraj popoldne je prispela na Bled prva ekipa Gusara iz Splita. Sami zastavni dečki, ki so izvažali povsodi veliko zanimanje. Moštvo izgleda po dolgi vožnji prav dobro ter se pripravlja za prvi trening, ki bo jutri popoldne. Istočasno so prišli tudi člani. Prijavil se je tudi delegat Dunava iz Pančeva. Moštvo pričakujemo za danes dopoldne. Doslej so se prijavi: Veslaški klub Beograd; Gusar, Split; Krka, Šibenik; Dunav, Pančevo; Gusar, Zagreb; Hrvatski veslaški klub, Zagreb; Ljubljanski sportni klub.

Danes se vrne delegat SK Bleda iz Dunaja, ki je imel nalogo dogovoriti se s tamošnjimi klubi, glede njihovega nastopa na internacionalni prireditvi. Iz Celovca doslej še ni odgovora. Zal se istočasno vrše v Gmundenu v Avstriji že 2. letošnje internacionalne veslaške tekme. Po včerajšnjih rezultatih treninga pa je soditi, da so naši pomorski klubi v sijajni formi ter izgleda, da tudi v bližnjem inozemstvu nimajo konkurence. Na Bled je medtem došlo že več prehodnih daril, ki so izredno lepa. Vreme je nekoliko deževno, vendar je upati, da se bo tekoma tedna temeljito izboljšalo, tako, da bodo tekmovalni dnevi solčni. Zanimanje občinstva za prireditve narašča od dne do dne. Pričakovati je posebno za nedeljo ogromnega poseta. Časna tribina za Dvor in najpomembnejše goste se že izgovljava. Proga se položi v sredo in četrtek. V petek se uredi še telefonska zveza cilja s startom. Hangar je gotov. Za danes zvečer je najavljen prihod Belgrajčanov ter Zagrebčanov. Jutri sledi Ljubljancani.

SK BLED—SPORTNI ODESK SOKOL KRANJ

6:2 (4:2).

Preteklo nedeljo se je vršila na sportnem stadionu na Bledu prvenstvena tekma med navedenima kluboma, katero je odločil SK Bled zaslužen v svojo korist ter si s tem pridobil daljni dve točki v prvenstvu. Tekma je nudila z obeh strani dober sport. Pri Bledu je v drugem polčasu lepo zaigral napad ter neprestano ogrožal nasprotna vrata. Dobro ga je podpirala krilska vrsta, v kateri nadkrijuje srednji krilec vrsta dva druga. Rističu se je posrečil hat-trick. Kranjčani so spocetka zaigrali agilno so pa pozneje popustili. Sodnik g. Humer je bil v svojih odločitvah dober. Tako je pred zaključkom došlo do medsebojnega prekrivanja, nakar je vsled nenastopa Kranjčanov bil primoran igra predčasno zaključiti. Glede na propagandni značaj prvenstvenega tekmovanja, bi bilo potrebno, da v bodoče izostanejo podobni slučajni neuspešnosti napram pozivu sodnika, ker se s tem škoduje domaćemu klubu in odvraca občinstvo od sportnih prireditev.

SK BLED—TD ATENA 4:2.

Tenis sekcija SK Bled, ki je pred kratkim nastopila prvič javno proti SK Iliriji je v nedeljo povabila v goste močno ekipo Atene. Zalibog je slednja handikapirana vsled polne indispiniranosti g. Bleiweisa, — ki je bil svoječasno baš njena najmočnejša oslomba, — nastopila nesigurno. Poleg tega je turnir motilo deževje, ki je prireditelje prisililo do predčasnega prekinjenja. Tako, nam žal navedeni rezultat ni pokazal pravega razmerja. Vseeno pa je nastop SK Bleda označil kot jako lep in nepričakovan uspeh. — Zanimanje občinstva za turnir je bilo navzlic slabemu vremenu veliko. Mladi sekciji SK Bleda je k temu uspehu čestitati, ako bo nadaljevala v tem tempu, bo sigurno žela še lepe uspehe.

Iz službenih objav

Razglasi sodišče. Dne 4. avgusta 1930 ob desetih bo v Vaneči dražba nepremičnin. Skupna cenilna vrednost: 32.378 Din 87 p; vrednost prilike: 1809 Din 50 p; skupni najmanjši ponudek: 21.575 Din 76 p. Podrobnosti so nabite na uradni deski pri Okrajnem sodišču v Murski Soboti.

Dne 5. avgusta 1930 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 4 dražba nepremičnin v Sebebercih. Cenilna vrednost: 772 Din 50 p; najmanjši ponudek: 515 Din 50 p. Podrobnosti so nabite na uradni deski pri okrajnem sodišču v Murski Soboti.

Poklic dediča neznanega bivališča. Bratelj Done, seljak iz Budinjaka 3, ob. Kalje, je dne 10. decembra 1928 umrl. Poslednja volja se ni našla. Njegova hči Ana, om. Kovačević, in njegov sin Bratelj Janko, katerih bivališče sodišču ni znano, se pozivljata, da se tekom enega leta od danes naprej zgledita pri sodišču v Kostanjevici odd. I.

Vpisi v trgovski register. Vpisali sta se nastopni firmi: Ljubljana S. Cvirn, družba z o. z. Trgovina s čevlji, usnjem, usnjimi izdelki in kremo za čevlje in usnje. Višina osnovne glavnice: Din 10.000. Na to vplačani zneski v gotovini: 10.000 dinarjev. Poslovodja Cvirn Stanko, trgovec v Ljubljani, Karlovska cesta št. 2. — Ljubljana »Desac«, družba z o. z., trgovina s motornimi vozili, njih posamezni deli ter postranskimi potrebščinami. Višina osnovne glavnice: 20.000 Din. Na to vplačani zneski v gotovini: 20.000 Din. Poslovodje: dr. Kersnik Janko, posojilnični ravnavatelj v Ljubljani, Trdinova ul. št. 2. Knez Aleksander, Knez Zdenko in ing. Knez Tomo, vsi veletrgovci v Ljubljani, Gospodarska cesta št. 1.

Konkurzni razglasi. Na rok: Konkurnza zadeva prezadolženca Omahna Mihaela, trgovca v Višnjigori. Narok za sklepnanje o poravnavi se določa

Inozemski sport

V DESETI ETAPI ZMAGA ZOPET PELISSIER.

Zelo naporna in težka vožnja je bila od Luchona do Perpignana, kajti pot je peljala preko skalovitih Pirenejev. Valoviti teren je zahteval od kolesarjev morda doslej še največ naporov in vzdržljivosti. Dolžina te etape je znašala 322 km. Nekaj dirkačev, med njimi tudi mnogoobetajoči Italijan Binda, je na tej progi kar popustilo. Defekti so bili zelo pogosti. Temveč je torej vredna zmaga Francoza Pelissiera, ki je prevozil 10. etapo v 11:57:18 urah. Sledili so mu Francozi Leducy, A. Magne in Bonduel. Kot četrti je prišel prvi Italijan Guerra. Po narodnosti je francoski team še vedno na prvem mestu z 228:50.02 urami, dočim je Belgija napredovala na drugo mesto ter tako prehitela Italijo. Na tretjem mestu je še vedno Nemčija, ki ji sledi Španija. Zadnja pa je Italija, ki je prav v 10. etapi mnogo nazadovala ter tako izgubila začasno vsaj nado na prvo mesto moštvev. — Kot posameznik pa je do sedaj najboljši Francoz Leducy s 70:10.34 urami. Zmagovalec 10. etape Pelissier je na 5. mestu s 76:32.25 urami.

BELGIJA PREMAGA NEMCIJO V WATER-POLO.

Nemci pa nimajo sreče v srečanjih z Belgijci pri water-polu. Tudi lansko leto je s 3:2 zmagala Belgija. Nemci so upali, da bodo vsaj letos dosegli časten izid. Borba se je vršila v Antwerpnu. Ko se je končal prvi polčas z neodločnim rezultatom 1:1, je pač izgledalo za Nemce nekoliko upolnejše. Belgijci pa so v drugi polovici dosegli še en gol in tako zopet porazili Nemce z 1:2.

Ogrske dame zmagale v plavanju nad avstrijskimi. V Millstattu se je vršila mednarodna plavalna tekma med damami iz Ogrske in Avstrije. Vreme, ki ni bilo povoljno, je mnogo vplivalo na izid tega srečanja. Ogrske dame, ki so že prvi dan vodile, so drugi dan vzdržale prednost in zmagale z 31:29 točkami. Navajamo le nekaj rezultatov. 100 m prosto: Lenkey (Ogrska) 1:20 min. 100 m hrbtno: Szoke (Ogrska) 1:37.0 min. 400 m prosto: Löwy Fritzi (Dunaj) 6:38 min.

FLY-TOX
UNIČEVALEC MRČESA

zanesti in hitro uničuje MOLE, MUHE, KOMARJE, STENICE in VSE OSTALE MRČESE
kateri tudi njih zalego DOBI SE PAYSOD v originalni modri francoski opremi.
Varujte se pred napadi ječur nadomestiti!

Zastopstvo za Slovenijo: DR. A. KANSKY
kemična tovarna, Ljubljana, Krekov trg 7

na dan 5. avgusta 1930 ob devetih pri podpisnem sodišču v sobi št. 3. Poravnalni predlog se glasi: 1. upniki I. in II. razreda se plačajo popolnoma; 2. upniki III. razreda prejmejo 12% kvoto v 3 mesecih po odpravi konkurza.

Razglasi raznih uradov za polaganje terraza, linoleja in celoteksa v porodišnici pri javni bolnici v Celju. Po nalogu kraljevske banke uprave Dravske banovine v Ljubljani, V. NO. 2024/75 z dne 10. julija 1930, razpisuje podpisano sresko načelstvo za prevzem polaganja terraza, linoleja in celoteksa pri gradnji porodišnice v Celju prvo pisno ofertno licitacijo s krajšim rokom, ki se bo vršila dne 31. julija 1930 ob enajstih pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Celju.

Razpis. Po nalogu kraljevske banke uprave Dravske banovine v Ljubljani z dne 23. junija 1930 I. NO. 676/5 razpisuje sresko načelstvo v Celju na osnovi čl. 2 in 3 uredbe o službenih razmerjih državnih čestarjev in njih prejemkih z dne 21. maja 1929, št. 14.633, mesto državnega čestarja-delavca na prosti km 54 do 59 državne ceste št. 50 s sedežem v Dragem polju. Mesto je prvo leto začasno z mesečno plačo Din 600 in prostim stanovanjem v državni čestarski hiši v Dragem polju. Stalnost se pridobi po enoletni zadovoljlivi službi po položajni predpisane izpiti. Pravilo kolektivne prošnje je vložiti s potrebnimi kolektivnimi prilogami pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Celju do dne 15. avgusta 1930. Prosilec mora priložiti prošnji dokazila o državljanstvu, dovršeni osnovni šoli, odsluženem kadrovnem roku ter ne sme biti mlajši od 23 in ne starejši od 30 let. Poleg tega mora predložiti zdravniško spričevanje in potrdilo pristojnega oblastva, da ni bil obsojen zbog kaznivih dejanj iz koristoljubja. Prednosti imajo oni, ki so bili zaposleni najmanj leto dni pri državljanstvu, cest. ali hodili v tečaj za čestarje in opravili izpit, železniški delavci, zidarji ali oni, ki so služili v inženjerskih četah.

Borza

Dne 16. julija 1930.

DENAR

Tendence na deviznem trgu je bila čvrsta in so se tečaji večinoma tudi učvrstili. Nazadovala je edino le Praga, v kateri je bil tudi prav znaten promet (ca. 2 milj. Din). Skupni promet je bil znaten. Kakor običajno je Narodna banka intervenirala v vseh zaključnih devizah.

Ljubljana. (V oklepajih zaključni tečaj.) Amsterdam 2269.50 bl., Berlin 1344.50—1347.50 (1346), Bruselj 787.95 bl., Budimpešta 988.22 bl., Curih 1094.40—1097.40 (1095.90), Dunaj 795—798 (796.5), London 273.91—274.71 (274.31), Newyork 56.17—56.37 (56.27), Pariz 220.90—222.90 (221.90), Praga 166.78—167.58 (167.18), Trst 295.35 bl.

Zagreb. Amsterdam 2266.50—2272.50, Berlin 1344.50—1347.50, Bruselj 787.95 bl., Budimpešta 986.72—989.72, Curih 1094.40—1097.40, Dunaj 795—798, London 273.91—274.71, Newyork 56.17—56.37, Pariz 220.90—222.90, Praga 166.78—167.58, Trst 294.269—196.269. — Skupni promet brez kompenzacij je znašal danes 5.310.000 Din.

Curih. Belgrad 9.125, Amsterdam 207.05, Ate-ne 6.675, Berlin 122.80, Bruselj 71.875, Budimpešta 90.175, Bukarešt 3.06, Carigrad 2.44, Dunaj 72.68, London 25.03, Madrid 59.40, Newyork 514.40, Pariz 20.245, Praga 15.255, Sofija 3.74, Trst 26.95, Varšava 57.70, Kopenhagen 137.80, Stockholm 138.30, Oslo 187.80, Helsingfors 12.95.

VREDNOSTNI PAPIRI

Tako v agrarih kakor v 7% inv. pos. Zagreb danes ni beležil niti povpraševanja niti ponudbe, kar je znak, kako malo je še flotantnega materiala v teh papirjih. Belgrad je nekoliko čvrstejši. Vojna škoda je čvrstejša. Znatno promet v dolarskih papirjih, ki so se učvrstili. V bančnih delnicah je podoben prometa po neizpremenjenih tečajih; neizpremenjenost so v glavnem tudi tečaj za industrijske papirje.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 96 bl., 7% Bler. pos. 36 bl., Celjska 160 den., Ljublj. kred. 122 den., Prastredion 905 den., Kred. zavod 170 den., Vevče 126 den., Stavna 40 den., Šešir 105 den., Ruše 280—300.

Naznanjamo, da je naš nepozabni

Wolfi Luckmann

kartograf in slušatelj Univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani

smrtno ponesrečil v ljubljanih svojih planinah. — Pogreb dragega pokojnika bo v petek, dne 14. t. m. ob pol 4 popoldne iz mrtvašnice na farnem pokopališču v Dovjem.

Jesenice, 16. julija 1930.

Rodbina Luckmann.

Naznanilo!

Cenjenemu občinstvu vljudo naznanjam, da sem otvoril moderno urejeno prekaževalnico in prodajalno v Mariboru, Meljska cesta 31, kjer bom izdeloval vse v to stroko spadajoče izdelke, ter bom nudil te le vedno sveže in po nizkih cenah. — Na podlagi moje večletne prakse v tu in inozemstvu mi je omogočeno cenj. občinstvu ustreči in njih želje upoštevati ter rečno in solidno postreči. — Za mnogobrojna naročila in nakup se priporoča

LEOPOLD URBAN, prekaževalec.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vrstic se računajo višje. Za odgovor znamko! Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Dr. Volavšek

od 20. jul. do 10. avg.
ne ordinira.

Službe iščejo

Služkinja

ki zna nekoliko kuhati in opravljati tudi druga domača dela, išče službo. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 8033.

Službo dobe

Pisarniško moč

ki je popolnoma izvežbana v vseh poslih odvetniške pisarne, sprejme odvetnik v Ljubljani. Ponudbe na upravo lista pod št. 7863.

Mlinarja in hlapca

h konjem sprejme valjni mlin Fran Juvan, Sr. Gmeljane, p. št. Vid nad Ljubljano.

Učenec

boljših staršev z dobrimi spričevali sprejme špece-rijska veletrgovina. - M. Spreitzer, Ljubljana.

Mlinarja

dobrega in zanesljivega, za domač mlin, takoj ali v začetku avgusta, sprejme. Plača po dogovoru. Več se poizve pri Franjo Švigelj, Breg, p. Borovnica.

Pouk

Šoferska šola

1. oblast. konc., Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugavto). — Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Šivilje in krojači!

Tečaj za prirojanje damskih oblačil se prične 1. do 15. moških oblačil od 16. do 30. vsak mesec. Zahtevajte naznaila (prospekte) in cenik za krojne vzorce. Lastnik staroznane strokovne šole Teodor Kunc, Ljubljana, Jurčičev trg 2-1.

Stanovanja

Stanovanje

sobo in kuhinjo, oddam 1. avgustom. Franc Bernik, Guncle 33, št. Vid nad Ljubljano.

Ob Dolenjski cesti

ali na Prulah iščem za avgust eno- ali dvosobno stanovanje s pritliklinami. Ponudbe upravi lista pod »Miren par«.

Posestva

Nasvete za nove gradbe

načrte, proračune in nadzorstva izvršuje po zmeri cen cen gradbenih in arhitektonskih inženjerska pisarna Tehnični biro »Tehna« v Ljubljani — Mestni trg 25/L.

2 krasni hiši

II. nadstropni (»Doppelhaus«) v centru Celja, velik vrt, skladišče, velike suhe kleti, se prodaja za Din 1.800.000, kateri znesek se obrestuje. - Karel Breznik, Celje.

STAVBENI

MATERIAL

vedno in najcenejše na zalogi pri

MATERIAL

trgov. družba z omej. zav.
LJUBLJANA - DUNAJSKA 36/a
Telefon 27-16 Brzjavke: Material

Mlin in žaga

dobro idoča, v bližini Celja in toplice, ter krasno posestvo, autobusna postaja — se zelo ugodno prodaja. Ponudbe na: Zavadna št. 26, pošta Celje.

Kupimo

Oprava za trgovino dobro ohranjena, se kupi. Naslov v upravi pod št. 8038.

Šola

na deželi želi kupiti kakor tovarno orodje, ki bi ne bilo predrago. Cenjene ponudbe pod »Telovadno orodje« na upravo lista pod št. 8046.

Vsakovrstno

zlato kovanje po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Objave

Preklic!

Podpisana Marija Plut izjavljam, da so vesti, ki sem jih govorila o rodbini Tomšič, mlin, Kočevje, neresnične, in se ji zahvaljujem, da ni nastopila napram meni sodnim potom. — Marija Plut, Mlaka, Stara cerkev pri Kočevju.

Prodamo

Puhasto perje

kilogram po 38 Din razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. - Potem čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 D. L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. Kemič. čistilnica perja.

Otroški voziček

športni, prodam. Nežika Fink, Poljanska cesta 15, III. stopnišče, IV. nadstr.

2 čevlji, šivalna stroja in vse čevljarstvo orodje prodam. Cena po dogovoru. Filip Demšar, Dravlje 51 pri Ljubljani.

Reform

steklenice za vkuhanje sadja in povrtnin se odlikujejo s popolno zanesljivostjo in nizko ceno. Založba za Jugoslavijo: Lovro Petovar, Ivanjokovci. Ceniki na razpolago.

Oves in koruzo

kupite najceneje pri tvrdki A. VOLK, LJUBLJANA
Realjeva cesta 24.
Veletrgovina z žitom.

direktno iz

Tovarne iz Nemčije ozir. tovarn. skladišča

CENIK zastoni

Violine od Din 95-
Ročne harmonike od Din 85-
Tamburice „ 98-
Gramofoni „ 345-
MEINEL & HEROLD
MARIBOR št. 102-B

Kmetovalec in obrtnik!

Če rabiš dober motor, dobiš svetovnoznani Lister bencinski motor za nizko ceno pri tvrdki Fr. Stupica, založba poljedelskih strojev, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Kopalne banje

klozete, lijak in vso železino dobite pri tvrdki Fr. Stupica, trgovina z železino, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Za stavbe

vsakovrsten suh tesan in žagan les. Iadiska tla cenc oddaja Fran Šuštar, Dolenjska cesta. Telefon 2424

Pohišstvo

rabljeno, iz mehkega lesa, za 1 sobo, se prodaja po zelo nizki ceni. Ogleda se lahko od 19. ure dalje. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 8053.

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnje uporabo pri stavbah, ima stalno v zalogi »Ilija«, družba z o. z., Dunajska cesta 46, telefon 28-20.

Malinovec

in 12 vrst sokov nudi stalnim strankam z velikim popustom Brezalkoholna produkcija, Ljubljana, Komenskega ul. 36.

Bel pult za mlekarno ali slaščičarno prodam za 500 Din. Poljanska c. 33.

Kravo

oplemenjeno 6. aprila, dobro mlekarico, ki je povrgla 5 telet, pasme Pincgau, prodaja Franc Kanc, Radomlje, postaja Jarše-Mengeš.

Proda se

dve dobro ohranjeni Francis turbini tvrdke J. M. Voith, St. Pölten, po 30 HP, z vodoravno osjo, vsaka 750 l vode na 4 m pade, in 1 prevozna lokomobilna za 15-24 HP, 10 atmosfer, dobro ohranjena. Naslov za ponudbe na Franc Dolenc — Škofja loka.

Gostilničarji, pozor!

Pristne domače in ogrske salame

kakor tudi najfinejši, polnemendolski in polnomasten trapistovski SIR nudi delikatesna trgovina I. Buzzolini, Ljubljana
Lingarjeva ulica, za škofijo — (zajutrkovalnica). Na debelo. Na drobno.

Kmetovalci!

Mlatilnice, motorje, Deering-kosilnice, pajkeline, mline za grozdje in sadje, slamoreznice, vrtila, drobilce za gramoz, mline za moko, in vse druge gospodarske stroje ima vedno na zalogi Fr. Stupica, trgovina z železnino, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Širite »Slovenca«!

Autotaksi

M. Hočevar

Novo mesto - Kandija

Telefon št. 18

Dvokolesa

teža od 7 kg naprej

uajlažega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpriprostejšega modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Šivalni stroji, motorji pnevmatika, posamezni deli. Velika izbira, najnižji cene. Prodaja na obroke. Ceniki franko. »TRIBUNA« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.

Kitničarke (modistline) pozor!

Specijalna trgovina za vse vrste modernih kitničarskih (modnih) potrebščin je

David Wiesel, Zagreb, Jelačićev trg št. 28

Zastopstvo ali generalno zastopstvo

za rajon štajerska Slovenija prevzamem v tem rajonu, dobro vpeljan in poznan v trgovskih krogih. Ponudbe pod »Dober organizator št. 8045« na upravo »Slovenca«.

Prostovoljna razprodaja

Na posestvu g. Antona Tavčarja, Stara Loka št. 78, se bo odprodajalo: hiša, hlev s šupo, drvarnica, njive, travniki in gozdovi, ki se vsi nahajajo v bližini posestva. Odprodajalo se bo v celoti ali v posameznih parcelah. Kdor si želi kupiti, naj si ogleda do 20. t. m. na licu mesta.

ZADRUGA KLJUČAVNIČARJEV ZA SODNI OKRAJ LJUBLJANSKI V LJUBLJANI naznanja tužno vest, da je član gospod

Anton Žnidaršič

ključavničarski mojster v Ljubljani

umrl. Pogreb se bo vršil v četrtek 17. t. m. ob 16 iz hiše žalosti Zaloška cesta št. 13 na pokopališče k Sv. Križu. Člani se pozivljajo, da se pogreba polnoštevno udeležijo.

Načelstvo.

Potrtega srca naznanjam žalostno vest, da je moj pre-dobri soprog, gospod

Anton Žnideršič

ključavničarski mojster,

dne 16. julija t. l. v 60. letu starosti, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, za vedno v Gospodu zaspal.

Pogreb draga pokojnika se bo vršil v četrtek 17. julija ob 4 popoldne iz hiše žalosti Zaloška cesta 13 k Sv. Križu. Sv. maše zadušnice se bodo brale pri Sv. Petru.

Ljubljana, dne 16. julija 1930.

Zal. soproga Franciška Žnideršič in ostalo sorodstvo.

Rumeni gusarji

(Sodobna zgodba.)

Ko je prišel kaki dve milj daleč v notranjost, je dospel do male vasice. Šel je dalje, ne da bi se kdo zanj zmenil, ter se prikradel do ozadja neke krčme; tam je nekaj časa prisluškoval pogovoru gostov in slišal toliko, da je lahko napravil načrt, kako bo govoril. Pogumno gre pred krčmo, vstopi, se izda za Vangovega sla in pove, da želi govoriti s poglavarjem.

»Vang? Kdo je to?« ga prikrine Mihael.

»On hudobeni gusal jako,« pravi Eh Sang. »Vsaki lopali govoliti o Vang. Ming Vang Tang zales!«

»Dobro! Kar dalje!«

V svojem pogovoru s poglavarjem je Eh Sang sporočil, da namerava Vang napasti neko ladjo ob obali, poglavar pa bo prevzel in skril plen. Poglavar je bil te novice tako vesel, z njim vred pa tudi vsi njegovi ljudje, da so Eh Sanga peljali spet v krčmo ter ga gostili brez konca in kraja.

Med pogovorom je Eh Sang izvedel, da je Vang zadnje dni napadel in premagal v bližini neki parnik, pa mu ga je tajfun iztrgal. Delal se je, kakor da mu je vse dobro znano; pa saj je zgodbo tudi res vedel vse do tedaj, ko je Tim ladjo zapustil. Nanizal je torej celo vrsto podrobnosti, ki so njegov ugled med poslušalci jako dvignile.

Glavar ga je tudi vprašal, je li res, da so roparji ujeli nekaj tujih hudičev ter jih privedli v notranjost in ali eden med njimi uči gospoda Vanga, kako ravnati s čudnim govorečim strojem. Eh Sang tega se-

veda ni vedel, pa zanesel se je na svojo srečo in rekel, da je ta vest popolnoma resnična, nato pa začel na dolgo in široko razkladati, kakšne izredne zmožnosti ima skrivnostni govoreči stroj.

Od svoje strani pa je Eh Sang zbiral važne podatke s tem, da je zastavljal splošna vprašanja in spretno izbežal vse, kar je hotel izvedeti; najvažnejša vest, ki jo je prinesel, je bila, da ima Vang glavno taborišče blizu Lo Fingove kmetije in porušene posode, kjer sta Mihael in Lovrenc iskala strehe pred dežjem, ko sta bila zadnjič na lovu.

Eh Sang je užival vlogo, ki si jo je nadel, pa naenkrat grozno osumnil, da mu je kar sapo zaprl: v krčmo je videl, da je Tatar vključil njegovi preobleki takoj spoznal, a vendar se je hitro otresele prve zmedenosti ter ga nepričakovano z vso silo napadel. V sled veljave, ki mu jo je dajalo Vangovo poslanstvo, je takoj zapovedal, naj Tatarja zgrabijo.

»Tedarj on nalediti pletepanje veliko jako,« pravi fant s svojim kitajskim smehljajem. »On tepsti mnogo jako; jaz pa lumpa udaliti, bunka na gelba!« Nato je zapovedal glavarju, naj Budžaka varno zapre, dokler mu Vang ne sporoči, kaj naj z njim ukrene, se poslovil in odšel; na potu proti Bantamu pa sta ga spremljala dva vaščana.

Ni pa še prišel prav daleč, ko mu je povedalo kričanje in topot nog, da so njegovo zvijačo na kak način spoznali. Poslal je svoja spremljevalca nazaj, naj poizvesta, kaj pomeni hrup, sam pa je brz potegnil čevlje z nog in pokazal pete.

»Jaz tebi lepo jako,« pravi končno Eh Sang, ves zadovoljen sam seboj.

»Da, tekli ste izvršino,« ga pohvali Mihael smeje.

»Torej o mojem bratu pa nimate zanesljivih vesti?«

»Samo to, da on z Vang govoliti; noben govoliti ne, ako živ ne!«

»To je res. Morali bomo torej napasti Ming Vang Tanga. Saj je zdaj gotovo, da ima on brata ujetega. Preden bomo delali načrte, kako rešiti Lovreta, se bomo seveda morali prej otrestiti Budžaka, ki nas vedno bolj dohiteva. Menda bomo res prisiljeni, da se mu postavimo v bran in se z njim udarimo, Tim!«

»Če bi mene vprašali, gospod, bi rekel: skrijmo se mu med onole skupino otokov! Če nas bo sreča lepo pogledala, se mu bomo izmuznili.«

»Srečna misel! Če se ne motim, imamo pred seboj prav vaš otok, tisti namreč, kjer smo vas našli, ali ne?«

»Tako je, gospod! Nekoliko zavrtite kolo, pa nas bodo ti capini za nami izgubili izpred oči; potem pa lahko zapeljemo v zalivček in se skrijemo.«

Ko so privozil vstric otočka, je Mihael krenil z lanšo v ozek preliv, ki je delil otok od sosednje skupine ter zapeljal v mali zaliv, na čigar obali je bil našel Tima. Skril je Bantam za pečine v skrajnem koncu zaliva in pristali so. Mihael in Čeng pa sta splezala na pečine, odkoder sta lahko opazovala kretanje sovražnika.

16. Vroč dirka.

Iz svojega skrivališča visoko gori med pečinami sta imela opazovalca jasen razgled na vodne ceste, ki sta jih pravkar zapustila, pa tudi na dele prelivov, ki so se previjali med otočki. Skrajni otok v skupini je bil po Mihaelovi cenitvi oddaljen kaki dve milj.

Toda komaj sta se površno razgledala, že se je pojavila Berezina; dirjala je naravnost proti obali. Mihael je skozi daljnogled jasno razločil, kako si vsa posadka lanše pazljivo ogleduje obalo!